

**PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY
INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU**

**PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY
INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU
W 2011 ROKU**



Opole 2011

**PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY
INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU**

**PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY
INSTYTUT ŚLĄSKI W OPOLU
W 2011 ROKU**

**Sprawozdanie z działalności
i plan pracy na rok 2012**



Opole 2012

Merytoryczna redakcja całości
Leokadia Drożdż

Opracowanie redakcyjne
Maria Szwed

ISBN 978-83-7126-284-5
978-83-7511-142-2

PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUKOWY – INSTYTUT ŚLĄSKI, OPOLE ul. Piastowska 17
Nakład 100 egz. Objętość 3,80 ark. wyd., 4,25 ark. druk.

Spis treści

1. Skład Rady Naukowej i zatrudnienie w PIN – Instytucie Śląskim w Opolu w 2011 roku (<i>Leokadia Drożdż</i>)	5
2. Sprawozdanie z posiedzeń Rady Naukowej PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu w 2011 roku (<i>Michał Lis</i>)	9
3. Sprawozdanie z działalności naukowej PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu w 2011 roku i zadania badawcze na rok 2012 (<i>Leokadia Drożdż, Teresa Sółdra-Gwiżdż</i>)	12
4. Sprawozdanie z działalności Zakładu Badań Historycznych, Niemcoznawczych i Bohemistycznych w 2011 roku (<i>Michał Lis, Leokadia Drożdż</i>)	30
5. Sprawozdanie z działalności Zakładu Badań Regionalnych i Lokalnych w 2011 roku (<i>Kazimierz Szczygielski, Brygida Solga</i>)	34
6. Biblioteka PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu. Sprawozdanie z pracy w 2011 roku (<i>Ewa Golec</i>)	37
7. Działalność wydawnicza PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu w 2011 roku (<i>Ewa Dawidejt-Jastrzębska</i>)	41
8. Bibliografia publikacji pracowników PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu za rok 2011 (oraz uzupełnienia z lat poprzednich) (<i>Ewa Golec</i>)	43

1. SKŁAD RADY NAUKOWEJ I ZATRUDNIENIE W PIN – INSTYTUCIE ŚLĄSKIM W OPOLU W 2011 ROKU

1.1. Rada Naukowa (kadencja 2008–2012)

Przewodniczący	– prof. dr hab. Marek S. Szczepański
Zastępcy przewodniczącego	– prof. dr hab. Michał Lis, prof. dr hab. Krystian Heffner
Członkowie	– dr Maciej Borkowski, dr Monika Choroś, mgr Leokadia Drożdż, prof. dr hab. Krzysztof Frysztacki, prof. dr hab. Joachim Glensk, prof. dr hab. Zbigniew Greń, dr Franciszek Jonderko, dr hab. Maria Kalczyńska, prof. PIN-IŚ, bp prof. dr hab. Jan Kopiec, prof. dr hab. Krystyna Kosakowska-Jarosz, prof. dr hab. Janina Labocha, dr Bernard Linek, prof. dr hab. Wanda Musialik, prof. dr hab. Andrzej Sakson, dr hab. Stanisław Senft, prof. PIN-IŚ, prof. dr hab. Jerzy Sierociuk, dr hab. Teresa Smolińska, prof. UO, dr Brygida Solga, dr hab. Kazimierz Szczygielski, prof. PIN-IŚ, prof. dr hab. Krzysztof Tarka, dr hab. Aleksandra Trzcielińska-Polus, prof. PIN-IŚ, prof. dr hab. Maria Wanatowicz.

1.2. Dyrekcja

Dyrektor	– dr Teresa Soldra-Gwiżdż
Zastępca dyrektora ds. naukowych	– dr hab. Wiesław Drobek, prof. PIN-IŚ (urlop bezpłatny od 4 VI do 31 XII 2011)
Sekretarz naukowy	– mgr Leokadia Drożdż

1.3. Pracownicy zakładów naukowych i innych jednostek organizacyjnych

Zakład Badań Historycznych, Niemcoznawczych i Bohemistycznych

Kierownik zakładu – prof. dr hab. Michał Lis

Zastępca kierownika zakładu – prof. dr hab. Bogdan Cimała (urlop bezpłatny do 31 XII 2011)

Samodzielni pracownicy naukowcy – prof. dr hab. Joachim Glensk (urlop bezpłatny do 31 XII 2011), dr hab. Andrzej Hanich, prof. PIN-IŚ, dr hab. Maria Kalczyńska, prof. PIN-IŚ (urlop bezpłatny do 31 XII 2011), prof. dr hab. Wanda Musialik (urlop bezpłatny do 31 XII 2011), dr hab. Stanisław Senft, prof. PIN-IŚ (urlop bezpłatny do 31 XII 2011), dr hab. Stanisława Sochacka, prof. PIN-IŚ, dr hab., Aleksandra Trzcielińska-Polus, prof. PIN-IŚ (urlop bezpłatny do 31 XII 2011), prof. dr hab. Bogusław Wyderka.

Pozostali pracownicy naukowcy – dr Danuta Berlińska (urlop bezpłatny do 31 XII 2011), dr Maciej Borkowski, dr Monika Choroś, mgr Leokadia Drożdż, mgr Anna Jedynek, dr Bernard Linek, dr Marzena Muszyńska.

Pracownicy badawczo-techniczni – mgr Łucja Jarczak, mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska.

Zakład Badań Regionalnych i Lokalnych

Kierownik zakładu – dr Kazimierz Szczygielski (do 30 XI 2011)

Zastępca kierownika zakładu – dr Brygida Solga

Samodzielni pracownicy naukowcy – dr hab. Wiesław Drobek, prof. PIN-IŚ (urlop bezpłatny od 4 VI do 31 XII 2011), prof. dr hab. Krystian Heffner, dr hab. Stanisław Koziarski, prof. PIN-IŚ (urlop bezpłatny do 31 XII 2011), prof. dr hab. Robert Rauziński, dr hab. Anna Śliz (urlop bezpłatny do 31 XII 2011).

Pozostali pracownicy naukowcy – mgr Anna Bereś, dr Franciszek Jonderko (urlop bezpłatny do 31 XII 2011), dr Teresa Soldra-Gwiżdż, dr Marek Zawadka (urlop bezpłatny do 31 XII 2011).

Pracowania Badań Społecznych

Kierownik – mgr Anna Bereś (do 1 XII 2011), prof. dr hab. Krystian Heffner (od 1 XII 2011).

Pozostali pracownicy naukowcy – mgr Olaf Gwiżdż, mgr Paweł Sadło.

Biblioteka

Kierownik – mgr Ewa Golec

Pracownicy – Ewa Wróbel.

Dział Księgowości

Główny księgowy – mgr inż. Iwona Pawlonka

Pracownicy – Krystyna Klimek.

Dział Administracji i Obsługi

Pracownicy – Teresa Jolanta Drzazga-Sempruch (asystent dyrektora, zajmuje się również prowadzeniem spraw kadrowych), Halina Piwosz, inż. Jacek Żółtański (administrator budynku – do 30 IV 2011), Czesław Bartkowiak (konserwator – od 1 I 2011).

Dział Prawny

Mecenas Magdalena Filipowicz

Sprawy bhp

Roman Raba

Archiwum Zakładowe

Mgr Leokadia Drożdż

1.4. Stan i struktura zatrudnienia

Tabela 1

*Zatrudnienie osobowe i etatowe w PIN – Instytucie Śląskim
w latach 2006–2011*

Kategoria pracowników	Lata											
	2011		2010		2009		2008		2007		2006	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
Naukowi	29	26,00	30	28,25	28	25,50	28	25,25	30	22,00	29	22,08
Badawczo-techniczni	2	2,00	3	3,00	3	3,00	3	3,00	3	3,00	3	3,00
Biblioteka	2	2,00	2	2,00	2	2,00	3	3,36	4	2,63	4	3,63
Dział wydawnictw	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,00	1	1,00
Księgowość	2	2,00	2	2,00	2	2,00	2	2,00	2	2,00	3	3,00
Administracja i obsługa	3	3,00	4	3,50	4	3,50	6	5,00	5	4,50	7	5,75
Razem	38	35,00	41	38,75	41	38,00	42	38,61	45	35,13	47	38,46
W tym przebywający na urloпах bezpłatnych i wychowawczych	12		3		1		4		4		3	
Dział Prawny	1	1,00	1	1,00	1	1,00	1	1,00	1	1,00	0	0,00
Sprawy bhp	1	1,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Uwaga: Stan zatrudnienia dla każdego roku – 31 XII. A – liczba zatrudnionych, B – wielkość zatrudnienia etatowego.

Źródło: Dane kadrowe i obliczenia z lat ubiegłych.

T a b e l a 2

Pracownicy naukowcy w PIN – Instytucie Śląskim w Opolu w latach 2006–2011

Kategoria	Lata					
	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Profesorowie	15	14	8	9	11	11
w tym: z tytułem naukowym profesora	6	6	5	6	7	7
doktorzy habilitowani	9	8	3	3	4	4
Adiunkci	9	11	12	13	13	11
w tym: doktorzy habilitowani	–	–	–	–	–	–
doktorzy	9	11	12	13	13	11
Asystenci	5	5	3	2	2	3
w tym: doktorzy	–	–	–	–	–	–
magiŝtry	5	5	3	2	2	3
Razem	29	30	28	28	30	29

Uwaga: Stan zatrudnienia dla kaŝdego roku – 31 XII. W wykazie uwzględniono osoby przebywające na urloпах.

Ź r ó d ł o: Dane kadrowe i obliczenia z lat ubiegłych.

Leokadia Droŝdŝ

2. SPRAWOZDANIE Z POSIEDZEŃ RADY NAUKOWEJ PIN – INSTYTUTU ŚLĄSKIEGO W OPOLU W 2011 ROKU

W roku 2011 Rada Naukowa PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu zebrała się pięciokrotnie na zwyczajnych posiedzeniach plenarnych, dla rozpatrzenia spraw wynikających z zadań statutowych: 2 lutego, 2 marca, 20 kwietnia, 29 czerwca, za każdym razem przy frekwencji zapewniającej przyjmowanie prawomocnych decyzji i 28 września, kiedy zabrakło kwalifikowanej większości. Obradami kierowali przewodniczący Rady prof. dr hab. Marek S. Szczepański (pierwszymi czterema) oraz – wrześnieowym zastępca przewodniczącego prof. dr hab. Michał Lis.

Pierwsze posiedzenie Rady Naukowej zwołane zostało w celu zaopiniowania i przyjęcia zmian w Statucie PIN – Instytutu Śląskiego i Regulaminie organizacyjnym, dokonano wyboru Komisji ds. Oceny Niesamodzielnich Pracowników Naukowych.

W informacji o bieżącej działalności placówki dr Teresa Soldra-Gwiżdż, dyrektor Instytutu, podkreśliła niestabilność finansową placówki zaliczonej w wyniku oceny parametrycznej jednostek naukowych do grupy B i obniżkę dotacji statutowej, wynikającą także z nieprzyznania jeszcze dotacji na rok bieżący. W takiej sytuacji jedynym wyjściem stała się konieczność urlopowania od 1 stycznia pracowników, dla których Instytut nie jest podstawowym miejscem pracy, i nie pełnią żadnej funkcji administracyjnej, a także nie realizują badań za pozyskane środki. Jako kolejny element sytuacji placówki wskazała stan techniczny budynku oraz podjęte działania dla przeprowadzenia jego rewitalizacji i przystosowania do potrzeb badań naukowych. Rada przyjęła do akceptującej wiadomości decyzje dyrekcji mające na celu zapewnienie funkcjonowania placówki.

Po dyskusji nad przedstawionymi przez mecenas Magdalenę Filipowicz propozycjami zmian w Statucie i Regulaminie organizacyjnym, Rada postanowiła umożliwić pracownikom składanie propozycji i powrócić do dyskusji oraz zatwierdzenia zmian na następnym posiedzeniu.

Rada powołała Komisję do oceny pracowników w składzie – prof. dr hab. Krzysztof Frysztacki, ks. dr hab. Andrzej Hanich, prof. PIN-IS i dr hab. Teresa Smolińska, prof. UO.

Podczas posiedzenia w dniu 2 marca – zgodnie z planem – w pierwszej części Rada Naukowa wysłuchała informacji dyrektor Instytutu dr Teresy Soldry-Gwiżdż o warunkach funkcjonowania placówki. Omawiając najważniejsze elementy dzia-

łałości placówki, wskazała na najistotniejsze elementy dorobku i podkreśliła dobry plon publikacyjny pracowników. W związku z tym, iż dotacja ministerialna uwzględnia tylko pracowników na podstawowym miejscu pracy, dyrektor dr Teresa Sółdra-Gwiżdż zwróciła się prośbą do pozostałych, by wystąpić o urlopy. W tej sytuacji praca w Instytucie warunkowana będzie możliwością uzyskania środków na badania. W dyskusji podkreślano dobre współdziałanie placówki z władzami samorządowymi województwa i miasta.

W części podstawowej posiedzenia Rada, po dyskusji, przyjęła zmiany wprowadzone do Statutu oraz Regulaminu organizacyjnego PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu.

Podczas posiedzenia zwołanego w dniu 20 kwietnia dla rozpatrzenia koniecznych poprawek do Statutu PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu, wskazanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rada na początku tradycyjnie wysłuchała informacji o bieżącej sytuacji placówki. Dyrektor dr Teresa Sółdra-Gwiżdż podziękowała pracownikom, którzy, rozumiejąc trudną sytuację finansową Instytutu, wystąpili o urlopy bezpłatne, co pozwoli zlikwidować powstałą w poprzednim roku stratę. Następnie zaprezentowała projekty badawcze złożone przez pracowników w Narodowym Centrum Humanistyki i Narodowym Centrum Nauki.

Uwagi dotyczące wskazanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego koniecznych zmian w Statucie placówki omówiła mecenas Magdalena Filipowicz. Po dyskusji Rada przyjęła w drodze głosowania propozycje zmian i wnioskuje o przekazanie poprawionej wersji Statutu PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w celu zatwierdzenia dokumentu.

Na kolejnym posiedzeniu Rada Naukowa zebrała się 29 czerwca. Podstawowymi elementami programu zebrania były – przyjęcie i zatwierdzenia zmian Statutu placówki zaakceptowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zatwierdzenie planu pracy Instytutu na rok 2012 i programu rewitalizacji gmachu – siedziby Instytutu oraz zaopiniowanie programu restrukturyzacji PIN – Instytutu Śląskiego.

Posiedzenie Rady rozpoczęto uroczystym ogłoszeniem wyników konkursu o nagrodę Jana i Wojciecha Wawrzyńków, które przedstawił sekretarz Kapituły dr hab. Bogdan Cimała, prof. PIN-IŚ, a reprezentujący fundatorów mgr Roman Wawrzynek wręczył zwycięzcy nagrodę oraz dyplomy wyróżnionym i ich opiekunom.

W części merytorycznej posiedzenia Rada przyjęła informację dyrektor dr Teresy Söldry-Gwiżdż o przygotowanym wariantowym programie i pozyskaniu środków na remont oraz rozbudowę budynku – siedziby placówki, zwracając uwagę, iż w wyniku starań kierownictwa placówki Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego zagwarantował część potrzebnej kwoty, natomiast ponad 2 mln zł musiałby zdobyć Instytut, co nie jest realne, bowiem Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczyło już pieniądze na wymianę instalacji elektrycznej, a dotacja statutowa nie przewiduje bieżącego finansowania budynku. Po dyskusji ukazującej wszystkie

podstawowe aspekty zagadnienia, Rada podjęła uchwałę o nieakceptowaniu ryzyka podjęcia zadania bez zabezpieczenia finansowego.

Rada zaopiniowała pozytywnie kolejne poprawki do Statutu PIN – Instytutu Śląskiego zaproponowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W informacji o bieżącej działalności placówki, dyrektor dr Teresa Sółdra-Gwiżdż zaprezentowała główne elementy zadań, komentując wręczone członkom Rady opublikowane sprawozdanie za rok 2010 i plan pracy na rok 2011. Przedstawiła także projekt wariantów wybrnięcia z kryzysowej finansowo sytuacji placówki w postaci wniosku do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o zatwierdzenie programu restrukturyzacji Instytutu, lub przedłużenia urlopów przez pracowników zatrudnionych na drugim etacie. Po dyskusji Rada przyjęła sprawozdanie z działalności w 2010 r. oraz plan pracy na rok 2011, nie zaopiniowała natomiast pozytywnie programu przewidującego zwolnienia grupowe, pozostawiając decyzję kierownictwu placówki.

Obrady Rady Naukowej w dniu 28 września poświęcone były wysłuchaniu sprawozdania o bieżącej realizacji zadań statutowych placówki, stanu przygotowań do rewitalizacji budynku, zmianie Regulaminu Rady Naukowej PIN – Instytutu Śląskiego oraz powołaniu Komisji Wyborczej do przeprowadzenia wyborów Rady Naukowej po upływie kadencji aktualnej Rady.

W pierwszej części dyrektor dr Teresa Sółdra-Gwiżdż przedstawiła szczegółowe sprawozdanie, które obejmowało stan finansów, realizację planów badawczych i publikacyjnych oraz konferencji naukowych.

Problemy związane z rewitalizacją gmachu Instytutu kolejno prezentowali – zaproszony na posiedzenie marszałek województwa Józef Sebesta, dr Dariusz Bajno, pełnomocnik prezydenta Opola Alojzy Drewniak oraz dyrektor Instytutu dr Teresa Sółdra-Gwiżdż. Po dyskusji przyjęto uchwałę o podpisaniu umowy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego o realizacji programu rewitalizacji siedziby PIN – Instytutu Śląskiego.

Ponieważ realizacja programu posiedzenia dotyczącego zmian Regulaminu Rady Naukowej PIN – Instytutu Śląskiego nie była możliwa z powodu braku kwalifikowanej większości, postanowiono przełożyć ją na kolejne posiedzenie Rady.

Wobec zaliczenia PIN – Instytutu Śląskiego po ocenie parametrycznej jednostek naukowych do drugiej kategorii, kadencja Rady Naukowej trwa do końca statutowej kadencji, zatem nieaktualny stał się wybór planowanej wcześniej Komisji Wyborczej.

Po dyskusji Rada Naukowa powołała Komisję ds. Restrukturyzacji Instytutu, która powinna przedstawić propozycje najkorzystniejszych rozwiązań dotyczących funkcjonowania placówki w nowych warunkach wynikających z reformy nauki w Polsce. Na ich podstawie kierująca placówką dyrektor zadecyduje o podstawach organizacyjnych oraz funkcjonowaniu Instytutu.

Michał Lis

3. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ PIN – INSTYTUTU ŚLĄSKIEGO W OPOLU W 2011 ROKU I ZADANIA BADAWCZE NA ROK 2012

3.1. Ogólna charakterystyka działalności jednostki

Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski funkcjonuje w Opolu od 1957 r. jako jedyny obecnie spadkobierca tradycji przedwojennego Instytutu Śląskiego w Katowicach. Pozostając wielodyscyplinarną placówką naukową, prowadzi badania w obrębie takich dyscyplin naukowych, jak: historia, politologia, socjologia, geografia, nauki filologiczne, demografia, ekonomia, polityka społeczna. Główne kierunki działalności naukowo-badawczej to:

- nowożytne i najnowsze dzieje Śląska,
- stosunki polsko-niemieckie i polsko-czeskie,
- językoznawstwo w zakresie onomastyki i dialektologii,
- procesy i zjawiska społeczne z socjologicznego punktu widzenia, socjologia stosunków etnicznych,
- problemy przemian społecznych, demograficznych, ekonomicznych oraz przestrzennych Śląska,
- problematyka zagospodarowania Odry i Nadodrza,
- studia nad polityką regionalną oraz miejscem i rolą Śląska w Polsce, Europie i w świecie, ze szczególnym uwzględnieniem procesów integracji europejskiej.

Za słowa kluczowe dla wymienionych kierunków działalności należy przyjąć: śląskoznawstwo, niemcoznawstwo, bohemistykę, stosunki narodowościowe, pogranicza, problemy społeczne, stosunki międzygrupowe, stosunki etniczne, Nadodrza.

Merytoryczny zakres badań placówki wyznaczają problemy charakterystyczne dla historycznego regionu śląskiego, ważnego obszaru pogranicznego Rzeczypospolitej Polskiej, istotne też dla współczesnych procesów transformacji ustrojowej i polityki państwa.

Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski otrzymał w 2010 r. wysoką II (B) kategorię w systemie oceny przeprowadzonej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego za lata 2005–2009.

Nadzór merytoryczny nad placówką sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, natomiast do kompetencji ministra właściwego do spraw nauki należy

ocena poziomu naukowego Instytutu, jakości prowadzonych w nim badań naukowych i prac rozwojowych, zgodności działalności Instytutu z zadaniami określonymi w artykule 2 ustęp 1 i 2 ustawy z dnia 30.04.2010 r. o instytutach badawczych (Dz.U. nr 96, poz. 618) oraz przyznawanie środków finansowych na działalność Instytutu.

Wprowadzenie reformy nauki zaowocowało corocznym zmniejszaniem dotacji podmiotowej na działalność statutową zgodnie z założeniami reformy, które określały, iż coraz większą ilość środków na badania naukowe instytuty powinny pozyskiwać poza Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zmniejszenie dotacji znacznie pogorszyło sytuację finansową Instytutu, który i tak około połowę swego budżetu pozyskuje ze środków zewnętrznych. W związku z tym powołano Zespół do spraw Restrukturyzacji PIN – Instytutu Śląskiego, który podjął próbę opracowania wstępnego programu restrukturyzacji jednostki. W tej sprawie Instytut złożył stosowny wniosek do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, który obecnie jest w trakcie rozpatrywania. Stan kadrowy Instytutu w 2011 r. został z trudem utrzymany, jednakże ze względu na sytuację finansową 12 osób przebywało na urlopach bezpłatnych od 1.01 do 31.12.2011 r. Mimo wspomnianych trudności możemy jednak odnotować następujące sukcesy w zakresie rozwoju kadry:

- dr Anna Śliz uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie socjologii, który nadany został na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (17.03.2011 r.);

- dr Kazimierz Szczygielski uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii, który nadany został uchwałą Rady Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (24.11.2011 r.).

Pomimo trudności finansowych w 2011 r. Instytut zrealizował zadania badawcze przewidziane na ten rok oraz rozszerzył swoją ofertę na prowadzenie badań naukowych wobec podmiotów zewnętrznych, w tym również ze sfery biznesu. Kontynuowano także dwa programy kadrowe: stażowy dla absolwentów szkół wyższych oraz praktyk studenckich. W ramach programu stażowego podejmowane są stałe starania o pozyskanie stażystów w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu. W roku 2011 złożono następujące wnioski stażowe: do biblioteki, Pracowni Badań Społecznych oraz do Gabinetu Książki i Prasy Polskiej w Niemczech. Umożliwiamy także zdobywanie praktycznych umiejętności oraz doświadczenia zawodowego studentom i absolwentom szkół wyższych również na zasadzie wolontariatu.

Zgodnie z ustawą o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. z 2006 r. nr 97, poz. 673 z późn. zm.) PIN – Instytut Śląski zobowiązany został do zorganizowania archiwum zakładowego, które prowadzi mgr Leokadia Drożdż. W październiku 2011 r. archiwista z Archiwum Państwowego w Opolu przeprowadził kontrolę archiwum w zakresie zabezpieczenia materiałów archiwalnych. Zaleceń pokontrolnych nie było.

W celu podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji zawodowych przez pracowników podjęto następujące działania:

- mgr Leokadia Drożdż podjęła studia podyplomowe „Zarządzanie projektami badawczymi i pracami rozwojowymi”;

- mgr Anna Bereś i mgr Paweł Sadło podjęli studia podyplomowe „Zarządzanie projektami badawczymi i komercjalizacja wyników badań”.

Dyrektor Instytutu dr Teresa Sółdra-Gwiżdż reprezentowała oficjalnie PIN – Instytut Śląski na następujących spotkaniach i konferencjach:

- rozpoczęciu roku akademickiego na Uniwersytecie Opolskim, Politechnice Opolskiej oraz na Uniwersytecie Śląskim w Opawie;

- z okazji 30. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Polsce, na oficjalne zaproszenie Burmistrza Nysy;

- z okazji obchodów Dnia Europejskiego w ramach polskiego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej”, UO, UMWO;

- konferencjach podsumowujących: realizację POWT RCz–RP 2007–2013 w województwie opolskim – doświadczenia i wnioski na przyszłość; dotychczasową realizację PO KL w województwie opolskim w latach 2007–2011 pt. „Kapitalni w Opolskiem”, UMWO;

- konferencji pt. „Województwo opolskie po 2013 r. Działania na rzecz inteligentnego, zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, UMWO;

- konferencji prezentującej wyniki badań pt. „Godzenie ról zawodowych i rodzicielskich przez kobiety”, UMWO;

- spotkaniu dotyczącym możliwości realizacji projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej, UMWO.

Dyrektor Instytutu dr Teresa Sółdra-Gwiżdż kontynuowała także udział w pracach Konferencji Rektorów Uniwersytetów Śląskich oraz Międzynarodowego Centrum Studiów Śląskich działającego przy tejże Konferencji, w ramach tych struktur Instytut współpracuje przy opracowywaniu dwóch projektów naukowo-wydawniczych pt. „Encyklopedia Śląska” oraz „Atlas pogranicza polsko-czeskiego”. Dyrektor Instytutu bierze udział w pracach Rady Głównej Instytutów Badawczych, w której pełni funkcję eksperta ds. instytutów humanistycznych.

Dyrekcja Instytutu konsultowała również wiele projektów aktów prawnych dotyczących funkcjonowania nauki i szkolnictwa wyższego na zaproszenie przewodniczącego Rady Głównej Instytutów Badawczych prof. dr. hab. Leszka Rafalskiego, a także projekt Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie audytu i kontroli instytutów badawczych, przesłany przez Dyrektora Biura Audytu i Kontroli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Od kilku lat PIN – Instytut Śląski uczestniczy w realizacji Regionalnego Planu na rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego, opracowywanego przez

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu (dr Teresa Sołdra-Gwiżdż, dr hab. Kazimierz Szczygielski).

Instytut systematycznie podejmuje starania na rzecz rewitalizacji budynku placówki oraz poprawy stanu jego bazy materialnej. W roku 2011 zakończył się remont znajdującej się w krytycznym stanie instalacji elektrycznej, przeprowadzony ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które to prace koordynowała mgr Leokadia Drożdż, natomiast w dniu 31.10.2011 r. została podpisana umowa nr RPOP.06.01.00-16-025/10-00 z Województwem Opolskim o dofinansowanie projektu pt. „Rewitalizacja budynku PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu i jego otoczenia w celu poprawy jakości bazy edukacyjnej, kulturalnej i społecznej” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007–2013, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Osi Priorytetowej: RPO.06.01.00 – Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych, Działania RPOP. 06.01.00 – Rewitalizacja obszarów miejskich. Został także opracowany wniosek o przyznanie dotacji na inwestycję w zakresie dużej infrastruktury badawczej, złożony w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego (mgr Olaf Gwiżdż) oraz wniosek o dofinansowanie zabezpieczenia elewacji. Wniosek ten został pozytywnie rozpatrzony i prace z tego zakresu rozpoczną się w 2012 r.

Bieżące informacje o działalności Instytutu zamieszczane są na stronie internetowej (www.institutyslaski.com), którą prowadzi mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska (redaktor strony) oraz Tomasz Marchut (informatyk).

3.2. Struktura organizacyjna

Pracownicy naukowcy oraz badawczo-techniczni skupieni są w dwóch interdyscyplinarnych zespołach, które w 2011 r. zmieniły nazwę na: Zakład Badań Historycznych, Niemcoznawczych i Bohemistycznych oraz Zakład Badań Regionalnych i Lokalnych. W obu zakładach istnieją także mniejsze struktury o statusie pracowni: w ZBHNiB jest to Pracownia Badań nad Stosunkami Językowymi oraz Gabinet Książki i Prasy Polskiej w Niemczech (www.polonika.opole.pl), a w ZBRiL – Centrum Badań Migracji Zagranicznych. W ZBRiL działa także Komisja Regionalnej Polityki Społecznej Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN.

W wyniku wspólnej inicjatywy PIN – Instytutu Śląskiego i Stowarzyszenia Instytut Śląski na podstawie dwustronnej umowy została powołana Pracownia Badań Społecznych Instytutu Śląskiego, która podejmuje także usilne starania o pozyskanie projektów badawczych z programów unijnych oraz z innych źródeł pozabudżetowych. W strukturze organizacyjnej PIN – Instytutu Śląskiego wyodrębnione są ponadto biblioteka, archiwum zakładowe, dział księgowości, dział administracji i obsługi oraz dział prawny.

3.3. Działalność naukowa

Tematyczny plan pracy naukowej PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu na 2011 r., zaakceptowany przez Radę Naukową PIN – Instytutu Śląskiego w dniu 9.06.2011 r., obejmował 31 tematów badawczych zgrupowanych w 8 głównych blokach problemowych oraz 3 projekty badawcze (granty) finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Niestety, dotacja otrzymana z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na działalność statutową nie pozwoliła na realizowanie wszystkich tematów, 12 tematów badawczych zostało zawieszonych, a pracownicy, którzy są zatrudnieni na „drugim etacie” i nie pełnią stanowisk administracyjnych oraz nie realizują projektów badawczych przebywali na urloпах bezpłatnych.

W roku 2011 realizowanych było 5 programów zleconych, 13 projektów konferencyjnych i wydawniczych, w tym: 1 projekt konferencyjno-wydawniczy dofinansowany ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, 3 projekty konferencyjne i 5 wydawniczych realizowanych we współpracy ze Stowarzyszeniem Instytut Śląski. W Instytucie opracowano 11 niepublikowanych raportów z badań, 8 ekspertyz, 17 recenzji i opinii wydawniczych. Warto podkreślić, iż zakończono prace nad monografią Opola pt. *Opole. Dzieje i tradycja miasta*, zbiorowym przedsięwzięciem PIN – Instytutu Śląskiego, Urzędu Miasta Opola, Uniwersytetu Opolskiego i Muzeum Śląska Opolskiego, pod kierunkiem dr. Bernarda Linka oraz nad monografią Białej pt. *Biała – historia i współczesność* autorstwa dr. Macieja Borkowskiego i dr. Marka Pawła Czaplińskiego.

Co roku w Instytucie przyznawana jest Nagroda im. Jana i Wojciecha Wawrzynków za najlepszą pracę magisterską o problematyce śląskiej. Wręczana jest ona od 1991 r., a ustanowiona została z inicjatywy rodziny Patrona nagrody, przedwojennego działacza Związku Polaków w Niemczech i Związku Akademików Polaków w Niemczech. Od roku 2007 patronat nad tą nagrodą przejęła polska linia rodziny Wawrzynków i od tego czasu nosi nazwę Nagroda im. Jana i Wojciecha Wawrzynków. Od roku 1998 w skład kapituły wchodzi członkowie rodziny Patrona, reprezentanci opolskiego środowiska naukowego oraz przedstawiciel Wojewody Opolskiego, a przewodniczy jej Roman Wawrzynek. Ideą nagrody jest motywowanie studentów do podejmowania studiów śląskoznawczych w zakresie nauk humanistycznych i społecznych, a promotorów do prowadzenia tej problematyki na seminariach magisterskich. W roku 2011 napłynęło 10 prac, które przedstawiały badania nowych trendów w życiu społecznym i gospodarczym Śląska oraz opisywały nowe inicjatywy badawcze związane z historią i dniem dzisiejszym. W dniu 20.06.2011 r. komisja postanowiła nagrodzić pracę Patrycji Kniejskiej pt. „Determinanty uczestnictwa w działalności społeczno-kulturalnej seniorów – mieszkańców ziemi oleskiej”, której promotorem był prof. dr hab. Zenon Jasiński z Uniwersytetu Opolskiego. Ponadto wyróżniono autorów dwóch prac: mgr Magdalenę Janus za

pracę „Życie codzienne na dworze Bolesława I Opolskiego (1279–1313)” (promotor prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz, UO) i mgr. Wojciecha Podymę za pracę „Zagospodarowanie turystyczne oraz wpływ i rola układów komunikacyjnych na rozwój turystyki w Kędzierzynie-Koźlu” (promotor dr hab. Wiesław Drobek, prof. PO). Nagrody wręczono na posiedzeniu Rady Naukowej 29.06.2011 r.

Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski wydaje czasopismo naukowe „Studia Śląskie” (rocznik wpisany na listę czasopism punktowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego) i serię wydawniczą „Region and Regionalism” (w wersji anglojęzycznej). Niestety ze względów finansowych zawieszono wydawanie kwartalnika „Śląsk Opolski”, natomiast w 2011 r. ukazała się seria wydawnicza zatytułowana: „Edukacja, Kultura, Społeczeństwo” (opublikowano 3 tomy), przygotowana wspólnie z Zakładem Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Ośrodkiem Kultury „Muza” w Lublinie i Ośrodkiem Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lublinie. W następnych latach chcemy kontynuować to przedsięwzięcie.

W roku 2011 jako wydawnictwa własne Instytutu opublikowano 17 pozycji o łącznej objętości 300,50 arkuszy wydawniczych, których nakład wyniósł 6,15 tys. egzemplarzy.

W zakresie działalności wydawniczej PIN – Instytut Śląski współpracował w 2011 r. ze Stowarzyszeniem Instytut Śląski, Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej, Politechniką Opolską, Instytutem Socjologii Uniwersytetu Opolskiego, Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego, Komitetem Nauk o Pracy i Polityce Społecznej Polskiej Akademii Nauk, Komisją Regionalnej Polityki Społecznej PAN, Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Towarzystwem Ziemi Kozielskiej w Kędzierzynie-Koźlu, Osteuropa-Institut w Regensburgu, Stowarzyszeniem Ochrony Poloników Niemieckich, Zakładem Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Ośrodkiem Kultury „Muza” w Lubinie oraz Ośrodkiem Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lubinie.

W roku 2011 w PIN – Instytucie Śląskim kontynuowana była seria spotkań pod nazwą „Środy w Instytucie Śląskim”, których pomysłodawcą i prowadzącym jest prof. dr hab. Michał Lis, natomiast prace organizacyjne koordynuje dr Maciej Borkowski wraz z mgr Ewą Dawidejt-Jastrzębską. Ze wszystkich spotkań naukowych i konferencji organizowanych przez PIN – Instytut Śląski od roku 2008 został stworzony, usystematyzowany i opisany katalog cyfrowych zdjęć, który opracował mgr Paweł Sadło. Zdjęcia są dostępne w Bibliotece PIN – Instytutu Śląskiego w katalogu zbiorów specjalnych.

W Pracowni Badań nad Stosunkami Językowymi na Śląsku kontynuowane były zajęcia ze studentami filologii polskiej, które polegały na prezentacji metodologii prac nad słownikiem, nauce indeksowania haseł oraz pomocy merytorycznej w zakresie dialektologii.

Na zagranicznych wyjazdach i wykładach naukowych w: Berlinie i Opawie w 2011 r. przebywały 2 osoby.

Złotym Laurem Umiejętności i Kompetencji za rok 2011 został wyróżniony ks. dr hab. Andrzej Hanich, prof. PIN-IŚ w kategorii „Pro Publico Bono”, przyznawanym przez Katowicką i Opolską Izbę Gospodarczą „autorytetom moralnym i najwybitniejszym reprezentantom nauki, oświaty, kultury i sztuki”.

Profesor dr hab. Robert Rauziński otrzymał Nagrodę im. Karola Miarki przyznawaną przez marszałków województw opolskiego i śląskiego. Otrzymują ją osoby szczególnie zasłużone w dziedzinie upowszechniania kultury i nauki oraz w działalności artystycznej, wnoszące trwale wartości do nauki i kultury narodowej, nawiązujące w swej działalności do idei realizowanych przez Karola Miarkę.

3.3.1. LICZBOWE EFEKTY PRACY NAUKOWEJ

Informacje zawarte w indywidualnych kwestionariuszach sprawozdawczych z działalności naukowo-badawczej w 2011 r. wykazały wielostronny i zróżnicowany dorobek naukowy poszczególnych zakładów (por. rozdz. 4, 5), a także osiągnięcia pracowników naukowych i badawczo-technicznych.

T a b e l a 3

Wyniki aktywności naukowej pracowników PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu w 2011 r.

Formy aktywności	Rok 2011
Awanse naukowe	2
Prace opublikowane akredytowane w PIN – Instytucie Śląskim	98
Prace złożone do druku akredytowane w PIN – Instytucie Śląskim	19
Niepublikowane ekspertyzy, raporty, recenzje wydawnicze	19
Czynny udział w międzynarodowych konferencjach naukowych	13
Czynny udział w krajowych konferencjach naukowych	9
Czynny udział w regionalnych konferencjach naukowych	14
Naukowe staże, wykłady zagraniczne, międzynarodowe spotkania naukowe	2
Projekty badawcze własne	3
Uczestnictwo w międzynarodowych programach naukowych	3
Uczestnictwo w programach finansowanych z Unii Europejskiej	1
Inne projekty, prace zlecone	18
Projekty konferencyjne i wydawnicze sformułowane w 2011 r.	16

Ź r ó d ł o: Obliczenia własne na podstawie indywidualnych kwestionariuszy sprawozdawczych pracowników.

3.3.2. PROJEKTY BADAWCZE, PROGRAMY NAUKOWE, PROJEKTY
KONFERENCYJNE, PROJEKTY WYDAWNICZE, EKSPERTYZY,
PRACE ZLECONE

Projekty badawcze własne

1. „Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska” nr N N104 207939 (kier. dr hab. Stanisława Sochacka, prof. PIN-IŚ);
2. „Słownik gwar śląskich” nr N N104 011337 (kier. prof. dr hab. Bogusław Wyderka);
3. „Przesiedleńcy z dawnych kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięciolecie 1945–2005” nr N N114 226337 (kier. prof. dr hab. Robert Rauziński, sekretarz mgr Anna Bereś).

Uczestnictwo w międzynarodowych programach naukowych

1. „Colloquium Opole 2011. Od wojny o granicę do dobrego sąsiedztwa (prof. dr hab. Michał Lis, dr Monika Choroś, dr Bernard Linek);
2. „Nationalisierungsprozesse in Oberschlesien” w ramach projektu „Phantomgrenzen in Ostmitteleuropa”, Berlin–Halle (dr Bernard Linek);
3. „Sociální myšlení, struktura a transformace” – wykład w ramach projektu realizowanego przez Uniwersytet Śląski w Opawie (mgr Anna Bereś).

Uczestnictwo w programach badawczych Unii Europejskiej

„Sektor B+R i otoczenia biznesu a rozwój klastrów w województwie opolskim. Badania FGI” (dr Teresa Soldra-Gwizdź, mgr Anna Bereś) badania przeprowadzone w ramach programu „Klasy – badania warunków funkcjonowania i możliwości rozwoju w województwie opolskim”, realizowanego przez Wyższą Szkołę Zarządzania i Administracji w Opolu (nr II/POKL/8.1.2/25/2010). Projekt wykonywany w ramach Priorytetu VIII – Regionalne Kadry Gospodarki, Działanie 8.1 – Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie, Poddziałanie 8.1.2 – Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i budżetu państwa.

Inne projekty złożone, prace zleczone

1. „Encyklopedia powstań śląskich – reedycja poprawiona i uzupełniona”. Projekt złożony do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki – Moduł 1.1 (prof. dr hab. Michał Lis, mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska);
2. „Inwentaryzacja kulturowa obszaru Partnerstwa Borów Niemodlińskich” w ramach „Dziedzictwa kulturowego Borów Niemodlińskich”. Projekt złożony do

Partnerstwa Borów Niemodlińskich (prof. dr hab. Michał Lis, mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska);

3. „Kościół Opolski w PRL-u. Kościół katolicki na Śląsku Opolskim a państwo w świetle dokumentów władzy komunistycznej 1945–1989”. Projekt złożony do Narodowego Centrum Nauki (ks. dr hab. Andrzej Hanich, prof. PIN-IŚ);

4. „Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska”, t. 16. Projekt złożony do Narodowego Centrum Nauki (dr hab. Stanisława Sochacka, prof. PIN-IŚ);

5. „Między edukacją a pracą. Czynniki edukacyjne w rozwoju kapitału ludzkiego w regionie opolskim”. Projekt złożony do Narodowego Centrum Nauki (dr Teresa Soldra-Gwizdź);

6. „Szkoła przyszłości. Modernizacja kształcenia zawodowego w zakresie umiejętności interpersonalnych uczniów”, w ramach konkursu zamkniętego nr 2/POKL/9.2/IN/2010. Projekt złożony do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu (dr Teresa Soldra Gwizdź, mgr Anna Bereś, mgr Olaf Gwizdź);

7. „Kresy Wschodnie i Kresowiaczy w edukacji historycznej w szkołach ponadgimnazjalnych województwa opolskiego” w ramach konkursu „Małe granty dla uczelni województwa opolskiego na zadania dydaktyczno-naukowe”. Projekt złożony do Departamentu Edukacji i Rynku Pracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (dr Teresa Soldra-Gwizdź, mgr Paweł Sadło, mgr Olaf Gwizdź);

8. Wniosek na realizację badań w ramach projektu Youth Entrepreneurship Strategies, finansowanego ze środków EFS, program Interreg IV C. Projekt złożony do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (dr Teresa Soldra-Gwizdź, mgr Anna Bereś, mgr Olaf Gwizdź, mgr Paweł Sadło);

9. „Pl@tforma nowych możliwości – innowacyjne e-narzędzie służące zwiększeniu zainteresowania uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych kontynuacją nauki na kierunkach kluczowych” w ramach konkursu nr 1/POKL/9.2/IN/2011. Projekt złożony do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu (dr Teresa Soldra-Gwizdź, mgr Anna Bereś, mgr Olaf Gwizdź, mgr Paweł Sadło);

10. „Zielona firma – mało emituje, dużo oszczędzam. Proekologiczny model zarządzania organizacją”, w ramach konkursu nr 1/POKL/8.1.1/IN/2011. Projekt przygotowany we współpracy z Wyższą Szkołą Zarządzania i Administracji w Opolu, złożony do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu (dr Teresa Soldra-Gwizdź, mgr Anna Bereś, mgr Olaf Gwizdź);

11. „Kreatywni na peryferiach. Kształtowanie funkcji rezydencjalnej i rekreacyjnej obszarów wiejskich województwa opolskiego”. Projekt finansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w ramach konkursu „Małe granty dla uczelni województwa opolskiego na zadania dydaktyczno-naukowe”. Wniosek złożony do Departament Edukacji i Rynku Pracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (mgr Anna Bereś, mgr Olaf Gwizdź);

12. Badania ewaluacyjne dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego pt. „Projekty partnerskie w ramach PO KL w województwie opolskim”. Projekt złożony do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (mgr Anna Bereś, mgr Olaf Gwiżdż, mgr Paweł Sadło);

13. „Polscy rolnicy ekologiczni – nowy model relacji pomiędzy przyrodą a społeczeństwem”. Projekt złożony do Narodowego Centrum Nauki (mgr Anna Bereś);

14. Realizacja badań socjologicznych pt. „Miejsce i znaczenie migracji w rozwoju regionalnym” – we współpracy z Wydziałem Zarządzania Politechniki Opolskiej (mgr Anna Bereś, mgr Olaf Gwiżdż, mgr Paweł Sadło);

15. „Monografia miasta Białej”. Projekt zamówiony przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Białej (dr Maciej Borkowski, dr Marek P. Czapliński, prof. dr hab. Michał Lis);

16. Re/konstrukcja tożsamości śląskiej, projekt złożony w partnerstwie z Instytutem Administracji Publicznej oraz Polityki Regionalnej Wydziału Polityk Publicznych Uniwersytetu Śląskiego w Opawie w ramach Forum Polsko-Czeskiego (dr Teresa Sołdra-Gwiżdż);

17. Opracowanie prognozy demograficznej województwa opolskiego do 2035 r. w zakresie zmian w strukturze wieku dzieci i młodzieży w wieku: żłobkowym, przedszkolnym, szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum w przekroju wszystkich miast i gmin województwa opolskiego – projekt badań złożony do Związku Gmin Śląska Opolskiego (prof. dr hab. Robert Rauziński);

18. Wniosek na przyznanie dotacji celowej na utrzymanie i poszerzanie naukowych baz danych złożony w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dr hab. Kazimierz Szczygielski, dr Teresa Sołdra-Gwiżdż, mgr Anna Bereś, mgr Olaf Gwiżdż).

Ekspertyzy, opinie, recenzje wydawnicze i niepublikowane raporty z badań opracowane w 2011 r.

1. Raport z badań pt. Dziedzictwo kulturowe Borów Niemodlińskich, część opracowania Inwentaryzacji kulturowej obszaru Partnerstwa Borów Niemodlińskich, umowa nr 436/2/2011 z Partnerstwem Borów Niemodlińskich (mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska);

2. Raport z badań pt. Bory Niemodlińskie i okolice, część opracowania Inwentaryzacji kulturowej obszaru Partnerstwa Borów Niemodlińskich, umowa nr 436/2/2011 z Partnerstwem Borów Niemodlińskich (prof. dr hab. Michała Lis);

3. M. Goc, Pochodzenie terytorialne ludności napływowej i geografia powojennych osiedleń na wsi opolskiej. Zestawienie danych źródłowych z zachowanych rejestrów osiedlonych i protokołów przekazania gospodarstw, recenzja wydawnicza artykułu dla Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu (ks. dr hab. Andrzej Hanich, prof. PIN-IŚ);

4. Colloquium Opole 2010: Polsko-niemiecki traktat graniczny z 14 listopada 1990 roku – geneza i skutki, recenzja wydawnicza pracy zbiorowej pod red. M. Lisa, A. Trzcielińskiej-Polus, L. Drożdż (ks. dr hab. Andrzej Hanich, prof. PIN-IŚ);

5. D. Smolorz, R. Kordecki, Górny Śląsk. 20 historii z XX w., recenzja wydawnicza dla Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej (dr Bernard Linek);

6. Ekspertyza dla Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego w Opolu dotycząca patrona sali konferencyjnej Urzędu Marszałkowskiego – stałej sali obrad Sejmiku Województwa Opolskiego (prof. dr hab. M. Lis);

7. M. Borkowski, M.P. Czaplinski, Biała – historia i współczesność, recenzja wydawnicza dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Białej (prof. dr hab. Michał Lis);

8. Chorzowski słownik biograficzny. Edycja nowa, t. 3, pod red. Z. Kapały, recenzja wydawnicza dla Muzeum w Chorzowie (prof. dr hab. Michał Lis);

9. „Wieki Stare i Nowe”, numer specjalny: Ludzie i elity pogranicza, t. 2, pod red. M. Fica i R. Kaczmarka, recenzja wydawnicza dla Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (prof. dr hab. Michał Lis);

10. Zagłębie Dąbrowskie a powstania śląskie w 90 lat później, pod red. B. Ciemały i Z. Studenckiego, recenzja wydawnicza dla Muzeum w Sosnowcu (prof. dr hab. Michała Lis);

11. Recenzja pracy doktorskiej dla Uniwersytetu Opolskiego mgr B. Jeske-Cybulskiej pt. Mikołów – dzieje i funkcje miasta na obrzeżu niecki węglowej na tle industrializacji Górnego Śląska od połowy XX wieku (prof. dr hab. Michał Lis);

12. L. Przymuszała, Bibliografia frazeologii gwarowej, recenzja wydawnicza dla redakcji rocznika „Studia Slavica”, wydawanego przez Wydział Filologiczny Uniwersytetu Opolskiego i Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Ostrawskiego (dr hab. Stanisława Sochacka, prof. PIN-IŚ);

13. Ekspertyza dla Urzędu Gminy Pawłowiczki z dnia 21.01.2011 r. dotycząca niemieckojęzycznych nazw obowiązujących przed 1933 r. (dr Monika Choroś, mgr Lucja Jarczak);

14. Opinia projektu dokumentu pt. Polityka migracyjna Polski – stan obecny i postulowane działania, skierowana do Departamentu Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (prof. dr hab. Krystian Heffner, dr Brygida Solga);

15. Ocena spójności Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010–2020 (KSRR) z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK) dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (prof. dr hab. Krystian Heffner);

16. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego – synteza dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (prof. dr hab. Krystian Heffner);

17. Recenzja pracy doktorskiej mgr. inż. A. Skibińskiego pt. Ekonomiczno-społeczne konsekwencje reprodukcji ludności w kontekście „teorii przejścia demograficznego” na przykładzie województwa śląskiego (prof. dr hab. Robert Rauziński);

18. T. Soldra-Gwiżdż, Socjologia wobec Śląska – jedność czy wielość, recenzja wydawnicza dla PIN – Instytut Śląskiego w Opolu (prof. dr hab. Robert Rauziński);

19. Ekspertyza – Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 wykonana w ramach projektu Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 nr N N114 226337 (prof. dr hab. Robert Rauziński, dr hab. Kazimierz Szczygielski, prof. wiz., dr Teresa Soldra-Gwiżdż).

Projekty konferencyjne sformułowane w 2011 r.

1. 9. Opolski Festiwal Nauki (mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska);

2. Colloquium Opole 2011. Od wojny o granice do dobrego sąsiedztwa (prof. dr hab. Michał Lis, dr Monika Choroś, dr Bernard Linek);

3. Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 (prof. dr hab. Robert Rauziński, dr hab. Kazimierz Szczygielski, dr Teresa Soldra-Gwiżdż);

4. Absolwenci szkół wyższych na rynku pracy Śląska Opolskiego do 2025 r. (prof. dr hab. Robert Rauziński);

5. Górny Śląsk w Polsce Ludowej. Przelomy (dr Bernard Linek);

6. Encyklopedia Śląska – granice regionu (prof. dr hab. Marek Szczepański, UŚ, MCSS, dr Ryszard Gładkiewicz, UW, dr Teresa Soldra-Gwiżdż, mgr Paweł Sadło).

Projekty wydawnicze sformułowane w 2010 r.

1. Colloquium Opole 2011. Od wojny o granicę do dobrego sąsiedztwa (dr Bernard Linek, dr Monika Choroś);

2. Colloquium Opole 2010. Polsko-niemiecki traktat graniczny z 14 listopada 1990 roku – geneza i skutki (prof. dr hab. Michał Lis, mgr Leokadia Drożdż);

3. Encyklopedia Śląska i Śląsk w encyklopediach (dr Teresa Soldra-Gwiżdż);

4. Nazwy złożone w toponimii śląskiej (dr Monika Choroś);

5. Historical regions in the structures of European Union. General issues and policy of European Union toward historical regions, Region and Regionalism, No. 10, vol. 1 (prof. dr hab. Krystian Heffner, dr Brygida Solga);

6. Historical regions in the structures of European Union, Historical divisions of the territory in Central Europe and in different states of the world, Region and Regionalism. No. 10, vol. 2 (prof. dr hab. Krystian Heffner, dr Brygida Solga);

7. Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska, t. 15 (dr hab. Stanisława Sochacka, prof. PIN-IŚ);

8. Słownik gwar śląskich, t. 12 (prof. dr hab. Bogusław Wyderka);

9. Studia Śląskie”, t. 70 (dr hab. Stanisław Senft, prof. PIN-IŚ, dr Bernard Liniek);

10. Wokół ludzi i zdarzeń. Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 (prof. dr hab. Robert Rauziński, dr Teresa Sółdra-Gwiżdż);

3.3.3. DZIAŁALNOŚĆ W KOMISJACH PARLAMENTARNYCH, RZĄDOWYCH, KOMITETACH NAUKOWYCH ORAZ RADACH NAUKOWYCH

Pracownicy PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu wchodzili w 2011 r. w skład wielu komisji, komitetów naukowych, rad naukowych oraz rad redakcyjnych czasopism krajowych i zagranicznych.

T a b e l a 4

Działalność pracowników w gremiach parlamentarnych, rządowych i naukowych

Formy działalności	Rok 2011
Działalność w komisjach rządowych	3
Działalność w komitetach PAN	4
Działalność w międzynarodowych komitetach naukowych	2
Działalność w radach naukowych (z wyjątkiem PIN – Instytutu Śląskiego)	2
Działalność w zespołach, komitetach, radach, kolegiach programowych i redakcyjnych czasopism oraz serii naukowych polskich i zagranicznych	12
Członkostwo z wyboru w międzynarodowych towarzystwach (stowarzyszeniach) naukowych	1
Członkostwo z wyboru w polskich towarzystwach (stowarzyszeniach) naukowych	10
Honorowe tytuły, odznaczenia, nagrody i wyróżnienia	2

Ź r ó d ł o: Jak w tab. 3.

3.3.4. ORGANIZACJA NAUKOWYCH KONFERENCJI, WYKŁADÓW I PROMOCJI

W roku 2011 PIN – Instytut Śląski był organizatorem lub współorganizatorem następujących konferencji naukowych (międzynarodowych, krajowych, regionalnych):

1. Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005, Opole 27.04.2011 r. Organizatorzy: PIN – Instytut Śląski w Opolu. Projekt wspierany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

2. Colloquium Opole. Od wojny o granicę do dobrego sąsiedztwa, Opole 18–10.11.2011 r. Organizatorzy: PIN – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski, Muzeum Śląskie w Görlitz, władze samorządowe miasta Opola. Projekt wspierany przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej, Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

3. Plebiscyt górnośląski i powstania – refleksje z perspektywy 90-lecia, Opole 14.12.2011 r. Organizatorzy: Stowarzyszenie Instytut Śląski, PIN – Instytut Śląski w Opolu. Współorganizatorzy: Uniwersytet Śląski w Opawie, Kongres Polaków w Republice Czeskiej;

4. Posiedzenie Rady Naukowo-Programowej Międzynarodowego Centrum Studiów Śląskich przy Konferencji Rektorów Uniwersytetów Śląskich dotyczące projektu wydania „Atlasu pogranicza polsko-czeskiego” i „Encyklopedii Śląska”, Opole 17.11.2011 r.

W ramach cyklicznych wykładów po nazwą „Środy w Instytucie Śląskim” odbyły się następujące wykłady:

1. Ludzie i historia w nazwach ulic Opola (wykład połączony z promocją książki, dr Monika Choroś, mgr Lucja Jarczak), 19.01.2011 r. Organizator PIN – Instytut Śląski w Opolu;

2. Współczesny Śląsk Opolski w „Studiach Śląskich” (wykład połączony z promocją najnowszego tomu rocznika, dr hab. Stanisław Senft, prof. PIN-IŚ, dr Bernard Linek), 23.02.2011 r. Organizator PIN – Instytut Śląski w Opolu;

3. Opole i region w oczach socjologów (wykład połączony z promocją książki *Obrazy i zagadnienia Opolszczyzny (oczymia socjologów)*, prof. dr hab. Krzysztof Frysztacki), 16.03.2011 r. Organizator PIN – Instytut Śląski w Opolu;

4. Pół wieku w Instytucie Śląskim (dr hab. Stanisława Sochacka, prof. PIN-IŚ, prof. dr hab. Joachim Glensk, prof. dr hab. Robert Rauziński), 20.04.2011 r. Organizator PIN – Instytut Śląski w Opolu;

5. Dyskusja panelowa w siedzibie Radia „Opole” na temat: Gorycz czy duma? – próba obiektywnego spojrzenia na powstania śląskie (prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek, prof. dr hab. Michał Lis, dr Guido Hitze, Sebastian Rosenbaum), 18.05.2011 r. Organizator PIN – Instytut Śląski w Opolu;

6. *Opole. Dzieje i tradycja*. Dyskusja wokół nowej monografii miasta (prof. Michał Lis, dr Bernard Linek, dr hab. Stanisław Senft, prof. PIN-IŚ), 15.06.2011 r. Organizator PIN – Instytut Śląski w Opolu;

7. Śląsk w badaniach socjologicznych (dr Teresa Sołdra-Gwiżdż), 19.10.2011 r. Organizator PIN – Instytut Śląski w Opolu;

8. Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego (prof. dr hab. Robert Rauziński, dr hab. Kazimierz Szczygielski, dr Teresa Sołdra-Gwiżdż), 16.11.2011 r. Organizator PIN – Instytut Śląski w Opolu.

Ponadto pracownicy PIN – Instytutu Śląskiego okazjonalnie wygłaszali wykłady, przedstawiali prezentacje oraz promowali autorskie książki:

1. Wykład w ramach „Spotkań z twórcą ...” organizowanych przez Polskie Stowarzyszenie Krajoznawców w Opolu nt.: „Ludzie i historia w nazwach ulic” (dr Monika Choroś, mgr Łucja Jarczak), Opole 13.06.2011 r.;

2. Wykład w ramach programu „Historia lokalna” pt. „O nazwach miejscowych ziemi niemodlińskiej” (dr Monika Choroś), Niemodlin 21.06.2011 r.;

3. Przygotowanie prezentacji multimedialnej dla mieszkańców Opola pt. „Plac Kopernika dawniej i dziś – jak powstał i jak zmieniały się jego nazwy na przestrzeni dziejów” (dr Monika Choroś, mgr Łucja Jarczak), Opole 22.05.2011 r.;

4. Wykład i prezentacja nt.: „Ulic Opola” dla uczniów klas licealnych w Publicznym Liceum Ogólnokształcącym nr VI, Opole 23.05.2011 r.;

5. Wykład w ramach promocji książki pt. *Biała – historia i współczesność* (dr Maciej Borkowski), Gminne Centrum Kultury w Białej 9.12.2011 r.;

6. Wprowadzenie historyczne w ramach wystawy pt. „Ten dwudziesty pierwszy roczek. Plebiscyt i III powstanie śląskie w dokumentach, fotografii i literaturze” (dr Maciej Borkowski), Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu 23.05.2011 r.;

7. Wykład pt. „Powojenna «repatriacja» Polaków z Kresów Wschodnich na Śląsk Opolski” podczas konferencji naukowo-historycznej poświęconej tragicznym wydarzeniom na Kresach Wschodnich w latach II wojny światowej, zorganizowanej przez Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Oddział w Kędzierzynie-Koźlu, w ramach Wojewódzkiego VIII Kędzierzyńsko-Kozielskiego Dnia Kultury Kresowej (dr hab. Andrzej Hanich, prof. PIN-IŚ), Kędzierzyn-Koźle 4.06.2011 r.;

8. Wykład przedstawiający założenia projektu „Słownik gwar śląskich” dla studentów Uniwersytetu Opolskiego (mgr Anna Jedynak), Opole 6.04.2011 r.;

9. Wykład pt. „Niemcy w Polsce po 1945 r.” w ramach projektu „Kuźnia Młodych Liderów” (dr Bernard Linek), Góra św. Anny 17.09.2011 r.;

10. Wykład pt. „Losy Górnoślązaków w Polsce do przełomu 1989 r.” w ramach projektu „Archiwum Historii Mówionej” (dr Bernard Linek), Opole 17.08.2011 r.;

11. Wykład okolicznościowy w rocznicę plebiscytu i III powstania śląskiego w Zespole Szkół w Dobrzeniu Wielkim (prof. dr hab. Michał Lis), Dobrzeń Wielki 23.03.2011 r.

3.4. Współpraca zagraniczna

Partnerami PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu w 2011 r. byli m.in.: Instytut Śląski w Opawie, Uniwersytet Marcina Lutra w Halle i Wittenberdze, Uniwer-

sytet w Ostrawie, Uniwersytet Śląski w Opawie, Kongres Polaków w Republice Czeskiej, Muzeum Śląskie w Görlitz, Uniwersytet w Bochum, Instytut Niemiecko-Polski w Darmstadt. W „Colloquium Opole 2011” uczestniczył również ambasador Republiki Czeskiej w Polsce – Jan Sechter.

3.5. Współpraca krajowa

Współpraca z krajowymi placówkami naukowymi realizowana jest w różnej formie, obejmując wspólne organizowanie konferencji naukowych, wspólną realizację projektów naukowo-badawczych, wymianę tekstów do publikacji we własnych organach publikacyjnych, wydawanie wspólnych materiałów, udział przedstawicieli w gremiach naukowych i wydawnictwach partnera (rady naukowe, rady redakcyjne), wzajemne recenzowanie tekstów do druku i publikacji, udział recenzentki lub promotorski w przewodach awansowych (doktoraty, habilitacje, profesury), konsultacje i przygotowywanie pisemnych ekspertyz, prowadzenie zamówionych badań naukowych, organizowanie wykładów gościnnych i odczytów itp. W zależności od rodzaju partnera współpraca może obejmować jeden z wyżej wspomnianych, niektóre z nich, a niekiedy nawet wszystkie aspekty.

3.5.1. INNE FORMY AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ, POPULARYZACJA WYNIKÓW BADAŃ

W roku 2011 dodatkowa aktywność naukowa i popularyzatorska pracowników PIN – Instytutu Śląskiego przybrała kilka zróżnicowanych form. Podobnie jak w latach ubiegłych, najbardziej popularnymi były: wykłady, odczyty, spotkania naukowe oraz publikacje artykułów i stałych felietonów historycznych w prasie, a ponadto pracownicy Instytutu gościli często w radiu, prezentując wypowiedzi, wywiady i komentarze. Przygotowywali również recenzje wydawnicze, recenzje projektów badawczych, byli powoływani jako recenzenci w pracach awansowych – doktorskich, habilitacyjnych i profesorskich. Konsultowali projekty badawcze przygotowywane w regionie. Uczestniczyli ponadto w promocji wydawnictw naukowych.

W ramach współpracy z administracją rządową i samorządową pracownicy Instytutu brali udział w pracach rozlicznych gremiów: zespole ekspertów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego ds. opracowania kryteriów doboru projektów kluczowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2007–2013, Wojewódzkiej Radzie Zatrudnienia w Opolu, w kilku zespołach i podzespołach powołanych do prac nad nową Strategią Województwa Opolskiego, Zespołu Problemowego ds. Obszarów Wiejskich Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Radzie Programowo-Technicznej ds. Opolskiego Systemu Informacji Przestrzennej, Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody, Radzie Kształcenia Ustawicznego Urzędu Marszałkowskiego w Opolu oraz Wojewódzkiej

Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej. Profesor dr hab. Krystian Heffner pełnił rolę eksperta ds. rozwoju regionalnego przy Marszałku Województwa Opolskiego, również przy opracowaniu Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego oraz w programie opracowania Strategii Rozwoju Polska Zachodnia w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Doktor Teresa Soldra-Gwiżdż oraz dr hab. Kazimierz Szczygielski również pełnili funkcję ekspertów w przygotowywaniu Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego oraz w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007–2013, natomiast dr hab. Stanisława Sochacka, prof. PIN-IŚ pełniła funkcję eksperta w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w Zespole ds. Produktu Tradycyjnego w obszarze problemowym „Dziedzictwo kulinarne”.

Inne prace wykonane przez pracowników Instytutu to: pozyskiwanie i digitalizacja nowych źródeł do „Słownika gwar śląskich” (mgr Anna Jedynak) oraz systematyzowanie i opisanie katalogu cyfrowych zdjęć ze wszystkich spotkań i konferencji organizowanych przez PIN – Instytut Śląski od 2008 r. (mgr Paweł Sadło), są one dostępne w bibliotece PIN – Instytutu Śląskiego w ramach zbiorów specjalnych. Ponadto mgr Paweł Sadło wraz ze stażystą mgr Robertem Wieczorkiem przeprowadzili inwentaryzację zasobów magazynów z książkami PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu. Z kolei mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska w ramach 9. Opolskiego Festiwalu Nauki prowadziła zabawy edukacyjne dla dzieci pt. „Krajobraz kulturowy Nisy”.

Profesor dr hab. Michał Lis przygotował wniosek o nadanie Nagrody im. Karola Miarki dla prof. dr. hab. Roberta Rauzińskiego, a także kierował praktyką studentki Anny Szczypińskiej z Uniwersytetu Wrocławskiego (kierunek – stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo międzynarodowe), podobnie mgr Anna Bereś była opiekunem i sprawowała nadzór nad stażystami i wolontariuszką w ramach działalności Pracowni Badań Społecznych.

Instytut współpracował także ze Stowarzyszeniem Opolski Projektor Animacji Kulturalnych (OPAK) przy organizacji trzeciej edycji projektu Ulice Kultury, który był realizowany w Opolu w dniach 14–16.04.2011 r.

3.6. Plan pracy w zakresie działalności statutowej oraz zamierzenia badawcze i organizacyjne na rok 2012

Tematyczny plan pracy naukowej PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu na 2012 r. obejmuje 29 tematów badawczych, zgrupowanych w sześciu głównych blokach problemowych. Został on zaakceptowany przez Radę Naukową PIN – Instytutu Śląskiego w dniu 29.06.2011 r.

- I. Dzieje Śląska Opolskiego od XVIII w. jako obszar styku kultur,
- II. Studia nad językiem mieszkańców Górnego Śląska jako element dziedzictwa narodowego Polski,

- III. Kulturowe i narodowo-etniczne konteksty pogranicza,
- IV. Współczesne stosunki polsko-niemieckie i polsko-czeskie ze szczególnym uwzględnieniem Śląska,
- V. Śląskie regiony w tworzeniu europejskiej gospodarki i społeczeństwa,
- VI. Procesy przekształceń struktur administracyjnych, ludnościowych i gospodarczych Śląska oraz innych ziem Nadodrza w aspekcie procesów integracyjnych z Unią Europejską.

Przewidziano także kontynuacje wieloletnich projektów badawczych – grantów „Słownik gwar śląskich” (kier. prof. dr hab. Bogusław Wyderka) oraz „Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska” (kier. dr hab. Stanisława Sochacka, prof. PIN-IS). Ponadto rozpoczęto realizację projektu finansowanego z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki pt. „Leksykon mitów, symboli i bohaterów Górnego Śląska XIX i XX w.” (kier. dr Bernard Linek).

W przyszłym roku planujemy dalszy rozwój prac badawczych oraz rozwój kadry naukowej, jest to jednak uzależnione od sytuacji finansowej placówki.

*Leokadia Drożdż
Teresa Soldra-Gwiżdż*

4. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU BADAŃ HISTORYCZNYCH, NIEMCOZNAWCZYCH I BOHEMISTYCZNYCH W 2011 ROKU

Z dniem 2 marca 2011 r., po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Naukowej PIN – Instytutu Śląskiego, została poszerzona nazwa Zakładu o człon Bohemistycznych oraz powołana Pracownia Onomastyczna w ramach struktury Zakładu Badań Historycznych, Niemcoznawczych i Bohemistycznych. W roku 2011 pracowało w Zakładzie 19 osób, w grupie tej znajdowało się czterech profesorów tytularnych, sześciu doktorów habilitowanych na stanowisku profesora PIN – IS, pięciu doktorów na stanowisku adiunkta oraz dwóch magistrów na stanowisku asystenta i dwóch pracowników badawczo-technicznych. Na urlopie bezpłatnym przebywało siedem osób. Funkcję sekretarza naukowego PIN – Instytutu Śląskiego pełniła mgr Leokadia Drożdż.

Praca badawcza pracowników Zakładu koncentrowała się w czterech blokach tematycznych:

I – *Dzieje Śląska Opolskiego od XVIII wieku jako obszaru styku kultur*, w ramach którego zgłoszono 7 tematów badawczych, realizowano 3;

II – *Studia nad językiem mieszkańców Górnego Śląska jako elementu dziedzictwa narodowego Polski* – realizowano 4 tematy;

III – *Kulturowe i narodowo-etniczne konteksty pogranicza* – realizowano 3 tematy;

IV – *Współczesne stosunki polsko-niemieckie i polsko-czeskie ze szczególnym uwzględnieniem Śląska* – 5 tematów, realizowano 2.

W Zakładzie nadal realizowano długoletnie granty: *Słownik gwar śląskich*, prowadzony przez prof. dr. hab. Bogusława Wyderkę oraz *Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska*, nad którym pracował zespół prof. dr hab. Stanisławy Sochackiej. Doktor Maciej Borkowski wspólnie z dr. Markiem Czaplńskim na zlecenie Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Białej zakończył projekt mający na celu przygotowanie monografii miasta Biała.

Profesor dr hab. Michał Lis wspólnie z mgr Ewą Dawidejt-Jastrzębską złożyli w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki wnioski o dofinansowanie projektu „Encyklopedia powstań śląskich – reedycja poprawiona i rozszerzona”. W ramach tego samego programu dr Bernard Linek złożył wniosek pt. „Leksykon mitów, symboli i bohaterów Górnego Śląska XIX–XX w.”, który uzyskał dofinan-

sowanie. Książd dr hab. Andrzej Hanich, prof. PIN – IŚ wystąpił do Narodowego Centrum Nauki z wnioskiem o dofinansowanie projektu „Kościół Opolski w PRL-u. Kościół katolicki na Śląsku Opolskim a państwo w świetle dokumentów władzy komunistycznej 1945–1989”.

W ramach opracowania „Inwentaryzacji kulturowej obszaru Partnerstwa Borów Niemodlińskich” zostały przygotowane dwa raporty: prof. dr. hab. Michała Lisa – „Bory Niemodlińskie i okolice” i mgr Ewy Dawidejt-Jastrzębskiej – „Dziedzictwo kulturowe Borów Niemodlińskich. Zarys krajobrazu kulturowego”.

Pracownicy Zakładu Badań Historycznych, Niemcoznawczych i Bohemistycznych złożyli sześć projektów wydawniczych: „Colloquium Opole 2011. Od wojny o granicę do dobrego sąsiedztwa” (dr Bernard Linek, dr M. Choroś); „Colloquium Opole 2010. Polsko-niemiecki traktat graniczny z 14 listopada 1990 roku – geneza i skutki” (prof. dr hab. Michał Lis, mgr Leokadia Drożdż); „Nazwy złożone w toponimii śląskiej” (dr Monika Choroś); „Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska”, t. 15 (dr hab. Stanisława Sochacka, prof. PIN – IŚ); „Słownik gwar śląskich”, t. 12 (prof. dr hab. Bogusław Wyderka); „Studia Śląskie”, t. 70 (dr Bernard Linek).

Przygotowano również dwa projekty konferencyjne: „9. Opolski Festiwal Nauki” (mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska) i „Colloquium Opole 2011. Od wojny o granice do dobrego sąsiedztwa” (prof. dr hab. Michał Lis, dr Monika Choroś, dr Bernard Linek).

Na stypendium zagranicznym przebywał dr Bernard Linek, realizując przedsięwzięcie „Nationalisierungsprozesse in Oberschlesien/Procesy unaradowania na Górnym Śląsku” w ramach projektu „Phantomgrenzen in Ostmitteleuropa/Granice wyobrażone w Europie Środkowo-Wschodniej”, jako stypendysta Uniwersytetu Marcina Lutra w Halle.

W ramach Zakładu kontynuuje działalność Gabinet Książki i Prasy Polskiej w Niemczech, który prowadzi dr hab. Maria Kalczyńska, prof. PIN – IŚ.

Zakład Badań Historycznych, Niemcoznawczych i Bohemistycznych jest współorganizatorem Opolskiego Festiwalu Nauki, który w 2011 r. miał już swoją dziewiątą edycję. Koordynatorem działań z ramienia PIN – Instytutu Śląskiego jest mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska. W ramach 9. Opolskiego Festiwalu Nauki miała miejsce promocja Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu poprzez prezentacje publikacji naszej placówki, którą przygotowała mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska. Na Opolskim Festiwalu Nauki również mgr Ewa Dawidejt-Jastrzębska w postaci gier i zabaw przedstawiła „Krajobraz kulturowy Nysy”, a dr Monika Choroś wspólnie z mgr Łucją Jarczak przygotowały dwie prezentacje multimedialne: „Plac Mikołaja Kopernika dawniej i dziś” oraz „O nazwach ulic w Opolu”, ta druga prezentacja została wzbogacona także o wykład w szkole. Doktor Marzena Muszyńska z Pracowni Badań nad Stosunkami Językowymi na Śląsku w ramach teje

imprezy zaprezentowała wykład pt: „Żaba kuka, świnia kruczy... O onomatopejach w gwarach Śląska”.

W grudniu zorganizowano międzynarodową konferencję naukową pt. „Plebiscyt górnośląski i powstania – refleksje z perspektywy 90-lecia”, której współorganizatorami byli: Slezská univerzita w Opawie i Kongres Polaków w Republice Czeskiej, był on reprezentowany przez prezesa Kongresu dr. Józefa Szymeczka. Należy również uwzględnić zaangażowanie osób zatrudnionych w Zakładzie w zakresie przygotowania wykładów, prelekcji dla urzędów państwowych, samorządowych, miłośników regionów, a także wykładów dla studentów. Tego rodzaju działalność podejmowana jest ze względu na zapotrzebowanie społeczne, ale i dla zobrazowania roli PIN – Instytutu Naukowego w Opolu jako placówki naukowej oraz ukazania jej profilu badawczego społeczeństwu Śląska Opolskiego. Ważna jest również działalność w zakresie propagowania nauki wśród młodzieży w opolskich szkołach.

W Zakładzie podejmowane są prace nad kolejnymi edycjami Konkursu o Nagrodę im. Jana i Wojciecha Wawrzynków na najlepszą pracę magisterską dotyczącą Śląska, w którym udział biorą zgłoszone przez promotorów prace z opolskich i pozaopolskich uczelni.

Ważną rolę w Zakładzie Badań Historycznych, Niemcoznawczych i Bohemistycznych odgrywa działalność ekspercka. Ekspertyzę dotyczącą niemieckojęzycznej nazwy miejscowości dla Urzędu Gminy Pawłowiczki sporządziły dr Monika Choroś wspólnie z mgr Lucją Jarczak.

W roku 2011 pracownicy Zakładu byli autorami lub współautorami 3 pozycji zwartych, ponad 70 opracowań, w tym: artykułów naukowych w czasopiśmie i monografiach oraz artykułów popularnonaukowych. Ponadto pracownicy Zakładu byli autorami 10 recenzji oraz zredagowali 5 pozycji zwartych. Do druku oddano ponad 10 tekstów naukowych, głównie były to artykuły przesłane do redakcji czasopism naukowych, a także części monografii, które nie ukazały się drukiem w 2011 r. Pracownicy Zakładu utrzymali w 2011 r. dotychczasową aktywność na rynku naukowym. Liczba wystąpień (udziału w konferencjach naukowych) była bardzo wysoka.

Pracownicy Zakładu kontynuowali zajęcia ze studentami filologii polskiej, które polegały na prezentacji metodologii prac nad słownikiem, na nauce indeksowania haseł oraz pomocy merytorycznej w zakresie dialektologii w ramach Pracowni Badań nad Stosunkami Językowymi na Śląsku.

Studia doktorancie kontynuowała magister Anna Jedynek, która złożyła z wynikiem pozytywnym egzaminy z filozofii i języka angielskiego.

Pracownicy Zakładu uczestniczyli również w pracach gremiów redakcyjnych czasopism naukowych wydawanych przez PIN – Instytut Śląski w Opolu: „Studia Śląskie”, „Śląsk Opolski”, ale także poza Instytutem: „Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie”, „Górnośląskie Studia Socjologiczne”. Odnotować należy aktywność

osób zatrudnionych w Zakładzie w zakresie opiniowania pojedynczych artykułów zleczanych przez redakcje czasopism, a często całych numerów danych periodyków. Z prośbą o recenzje wydawnicze zwracają się do pracowników Zakładu wydawnictwa uczelniane oraz inne placówki naukowe. Świadczy to o zaufaniu względem merytorycznych umiejętności naszych pracowników.

Pracownicy Zakładu są członkami: Rady Naukowej PIN – Instytutu Śląskiego, Stowarzyszenia Instytut Śląski, senatów i rad wydziałów opolskich uczelni, Rady Naukowej Muzeum Czynu Powstańczego na Górze św. Anny, Rady Konsultacyjnej przy Instytucie Historii Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, Polskiego Towarzystwa Językoznawczego. Są także członkami: Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, opolskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego, Polskiego Towarzystwa Politologicznego, a z pozaopolskich środowisk naukowych: Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Polsko-Czeskiego Towarzystwa Naukowego, Komisji Onomastycznej PAN, Komisji Historycznej PAN, Oddział w Katowicach, Polsko-Czeskiej i Polsko-Słowackiej Komisji PAN w Katowicach.

Michał Lis
Leokadia Drożdż

5. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU BADAŃ REGIONALNYCH I LOKALNYCH W 2011 ROKU

W roku 2011 Zakład Badań Regionalnych i Lokalnych liczył 11 pracowników, w tym 5 osób przebywało na urloпах bezpłatnych. W wymienionej grupie 11 pracowników znajdowało się dwóch profesorów, czterech doktorów habilitowanych, czterech doktorów, jeden magister. Skala formalnego związania z Zakładem poszczególnych pracowników była w dalszym ciągu zróżnicowana – od zaangażowania na pełnym etacie, poprzez zatrudnienie w wymiarze pół etatu.

Praca badawcza pracowników Zakładu koncentrowała się w obszarze trzech bloków tematycznych, zgodnych z planem pracy zatwierdzonym przez Radę Naukową Instytutu. Były to:

- 1) Śląskie regiony w tworzeniu europejskiej gospodarki i społeczeństwa,
- 2) Procesy przekształceń struktur administracyjnych, ludnościowych i gospodarczych Śląska oraz innych ziem Nadodrza w aspekcie procesów integracyjnych z Unią Europejską,
- 3) Współczesne metody badań zjawisk przestrzennych.

W ramach realizacji ustalonych w latach poprzednich naukowych zadań statutowych (badania indywidualne i zbiorowe) działalność pracowników Zakładu Badań Regionalnych była kontynuacją dotychczasowych kierunków prac oraz efektem współpracy zewnętrznej.

Rezultatem działalności naukowej są publikacje pracowników Zakładu sięgające w okresie sprawozdawczym (łącznie z redakcjami naukowymi) 25 pozycji. Spadek liczby publikacji w porównaniu z rokiem poprzednim wynikał ze znaczącej redukcji liczby czynnych zawodowo pracowników Zakładu, a także z innych okoliczności, przede wszystkim zakończenia prac i realizacji grantów badawczych rozpoczętych wcześniej oraz mniejszej liczby nowych propozycji badawczych. Generalnie pracownicy Zakładu Badań Regionalnych nie zmniejszyli jednak aktywności na rynku naukowym. Świadczy o tym pozytywny wynik kolokwium habilitacyjnego dr Anny Śliz i dr. Kazimierza Szczygielskiego, znaczny dorobek publikacyjny pracowników czynnych zawodowo oraz ich szerokie uczestnictwo w konferencjach naukowych o charakterze krajowym i międzynarodowym, sięgające 22 udziałów (w tym w 6 o statusie konferencji międzynarodowej), najczęściej z referatem, ale także jako prowadzący obrady lub przewodniczący sekcji obrad.

Ważnym dla profilu prac badawczych prowadzonych w Zakładzie przedsięwzięciem było kontynuowanie i zakończenie badań w ramach grantu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. „Przesiedleńcy z dawnych kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięciolecie 1945–2005” (nr NN114226337 – kierownik projektu prof. dr hab. Robert Rauziński).

Rok 2011 nie zmienił zasadniczo pozycji pracowników Zakładu w sferze wsparcia działań sfery publicznej, zwłaszcza samorządu województwa. Należy podkreślić istotny udział pracowników Zakładu jako ekspertów w zakresie problematyki rozwoju regionu w szeregu kwestiach wymagających refleksji naukowej. Udział ten zaznacza się w formie uczestnictwa w pracach instytucji doradczo-opiniujących, w tym udział dr Teresy Söldry-Gwiżdż jako członka w Radzie Kształcenia Ustawicznego przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego, następnie dr Teresy Söldry-Gwiżdż i dr. hab. Kazimierza Szczygielskiego jako członków w grupie ekspertów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego do prac związanych z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego w okresie 2007–2013, dr. hab. Kazimierza Szczygielskiego jako członka Rady Społeczno-Naukowej Opolskich Parków Krajobrazowych, prof. dr. hab. Krystiana Heffnera jako przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej oraz dr. hab. Kazimierza Szczygielskiego jako członka tej Komisji. Od roku 2010 prof. dr hab. Krystian Heffner i dr Kazimierz Szczygielski są członkami Komisji ds. Planowania Regionalnego, powołanymi przez Zarząd Województwa Opolskiego, a dr hab. Kazimierz Szczygielski pozostał członkiem Zespołu Doradców Marszałka Województwa, natomiast prof. dr hab. Robert Rauziński i dr Brygida Solga są w dalszym ciągu członkami Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Opolu.

Znacząca jest także pozycja pracowników jako członków określonych korporacji naukowych: Komitetu Nauk o Pracy i Polityki Społecznej PAN, Komitetu Nauk Demograficznych PAN, Sekcji Nauk Prawnych PAN, Komisji Filozofii i Socjologii PAN, Komisji Regionalnej Polityki Społecznej Komitetu Nauk o Pracy i Polityki Społecznej PAN, Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Demograficznego, Komisji Geografii Komunikacji Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Warszawie, IGU Commission on Geography and Public Policy (Berno, Szwajcaria), Regional Science Association (Durham), European Science Foundation (Strassburg), Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. Od 2010 r. członkami Rządowej Rady Ludnościowej pozostali prof. dr hab. Robert Rauziński oraz dr hab. Kazimierz Szczygielski. Natomiast prof. dr hab. Robert Rauziński, prof. dr hab. Krystian Heffner i dr Brygida Solga w 2011 r. zostali członkami Komitetu Badań nad Migracjami PAN, a dr Brygida Solga także członkiem Zespołu Problemowego ds. Obszarów Wiejskich Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN.

Należy zaznaczyć również udział pracowników Zakładu Badań Regionalnych w komitetach i radach redakcyjnych wielu liczących się w środowisku naukowym czasopism krajowych („Biuletyn KPZK PAN”, „Studia KPZK PAN”, „Wieś i Rolnictwo” IRWiR PAN, „Studia Śląskie”, „Śląsk Opolski”, „Zeszyty Odrzańskie”, „Zeszyty Lubińskie”) oraz wydawanych w języku angielskim („Journal of Economics and Management”, „Bulletin of Geography”, „Region and Regionalism”).

*Kazimierz Szczygielski
Brygida Solga*

6. BIBLIOTEKA PIN – INSTYTUTU ŚLĄSKIEGO W OPOLU. SPRAWOZDANIE Z PRACY W 2011 ROKU

I. Gromadzenie i opracowanie zbiorów

1. Wydawnictwa zwarte

Stan księgozbioru w dniu 31 XII 2010 r.	56 579 wol.
W 2011 r. przybyło	342 wol.
Wykreślono z inwentarza	0 wol.

Stan w dniu 31 XII 2011 r. 56 921 wol.

Przybytki książek według sposobu nabycia:

Ogółem 342 wol., w tym kupno – 31 wol., wymiana – 196 wol. (w tym 15 z zagranicy), dary – 115 wol.

Wartość książek: zakupionych – 2118,49 zł, otrzymanych w ramach wymiany – 6311,99 zł oraz darów – 3149,50 zł.

2. Czasopisma

Stan w dniu 31 XII 2010 r.	23 123 tomów
W 2011 r. przybyło	239 tomów
Wykreślono z inwentarza	0 tomów

Stan w dniu 31 XII 2011 r. 23 362 tomów

W 2011 r. biblioteka otrzymywała 151 tytułów czasopism bieżących (w tym 34 zagraniczne).

Czasopisma według sposobu nabycia:

Ogółem 151 tytułów, z tego kupno – 46 (w tym 7 zagranicznych), dary – 42 (w tym 9 zagranicznych), wymiana – 63 (w tym 18 zagranicznych).

Na prenumeratę i zakup czasopism wydano 5543,89 zł.

Wartość czasopism otrzymanych w darze wyniosła 1518,70 zł (w tym z zagranicy 315,00 zł) oraz w ramach wymiany – 4583,19 zł (w tym 1268,00 zł z zagranicy).

3. Zbiory specjalne

a. Kartografia

Stan w dniu 31 XII 2010 r. – 750 map oraz 118 map rękopiśmiennych.

W 2011 r. przybyły 4 mapy o wartości 180 zł.

Stan w dniu 31 XII 2011 r. – 754 map oraz 118 map rękopiśmiennych.

b. Rękopisy

Stan w dniu 31 XII 2010 r. – 7240 teczek.

W 2011 r. przybyły 2 teczki.

Wykreślono z inwentarza – 0 teczek.

Stan w dniu 31 XII 2011 r. – 7242 teczki.

c. Ikonografia

Stan w dniu 31 XII 2010 r. – 3932 pozycje fotografii oraz 365 pozycji (1462 klatki) negatywów.

W 2011 r. przybyło 10 pozycji fotografii.

Wykreślono z inwentarza – 0 pozycji fotografii.

Stan w dniu 31 XII 2011 r. – 3942 pozycje fotografii oraz 365 pozycji (1462 klatki) negatywów.

d. Mikrofilmy

Stan w dniu 31 XII 2011 r. – 386 zwojów.

e. Dokumenty elektroniczne

Stan w dniu 31 XII 2010 r. – 97 sztuki.

W 2011 r. przybyła 1 szt. o wartości 50 zł.

Stan w dniu 31 XII 2011 r. – 98 sztuk.

II. Udostępnianie

1. Czytelnicy

Z biblioteki korzystało 30 pracowników PIN – Instytutu Śląskiego oraz 504 osoby spoza Instytutu.

2. Wypożyczalnia miejscowa

Wypożyczono 793 wol. wydawnictw zwartych i czasopism oraz 12 teczek rękopisów.

3. Czytelnia

Od dnia 22 IX 2011 do 30 X 2011 r. czytelnia była nieczynna dla osób z spoza PIN – Instytutu Śląskiego w związku z przeprowadzanym remontem instalacji elektrycznej. W pozostałym czasie była dostępna trzy dni w tygodniu.

Zarejestrowano 1254 odwiedzin. W czytelni udostępniono 2424 wol. wydawnictw zwartych i ciągłych, 2331 jednostek czasopism bieżących oraz 387 jednostek zbiorów specjalnych (rękopisy, mapy i mikrofilmy).

4. Wypożyczalnia międzybiblioteczna

Wypożyczono 6 wol. wydawnictw zwartych.

- Sprowadzono 26 wol. wydawnictw zwartych, 12 wol. wydawnictw ciągłych, 11 zwojów mikrofilmów dla pracowników PIN – Instytutu Śląskiego.
5. W czytelni wykonano 4576 odbitek kserograficznych.

III. Wymiana

W związku z inwentaryzacją wydawnictw PIN – Instytutu Śląskiego wysyłka publikacji wydanych w 2011 r. na wymianę została przełożona na rok 2012. Biblioteka przekazała jedynie archiwalne tomy wydawnictwa ciągłego – „Studiów Śląskich” w liczbie 10 wol. oraz 1 wol. wydawnictwa zwartego. Do dyspozycji dyrekcji PIN – Instytutu Śląskiego oddano 3 wol. wydawnictw zwartych. Wartość przekazanych wydawnictw – 174,80 zł.

IV. Opracowanie, informacja

1. W dniu 26 II 2011 r. został przeprowadzony wykład na temat zbiorów, organizacji i katalogów Biblioteki PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu dla studentów Podyplomowych Studiów Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa.
2. Udzielano na bieżąco informacji bibliograficznych i bibliotecznych (w tym 111 telefonicznych) oraz odpisywano na e-maile czytelników.
3. Prowadzono dokumentację wycinków prasowych dotyczących PIN – Instytutu Śląskiego oraz mniejszości niemieckiej w Polsce. Wycinki pozyskiwano przeglądając prasę dostępną w bibliotece.
4. Aktualizowano komputerową bazę danych wydawnictw PIN – Instytutu Śląskiego.
5. Gromadzono materiały do bibliografii publikacji pracowników PIN – Instytutu Śląskiego w 2011 r.
6. Prowadzono na bieżąco katalog komputerowy w systemie SOWA oraz uzupełniono go o 1864 opisy książek ze starego zasobu.

V. Sprawy inne

1. Wirtualna Biblioteka Nauki to projekt realizowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w ramach którego pracownicy PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu mogą korzystać z następujących baz: Elsevier, Springer, Web of Science.
2. W ramach Opolskiego Festiwalu Nauki biblioteka zorganizowała wystawę pt. „90. rocznica plebiscytu i powstań śląskich w fotografii i zbiorach Biblioteki PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu”.

3. Oddano do oprawy czasopisma z 2009 r. – 39 wol.
4. Dokonano naprawy 279 uszkodzonych grzbietów książek.
5. Na bieżąco prowadzono ekspozycję nowości książkowych.

VI. Sprawy personalne

W dniach od 9 V 2011 do 20 V 2011 r. odbywała praktykę zawodową mgr Elżbieta Dzierżanowska z Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego.

W roku 2011 w bibliotece zatrudnione były: mgr Ewa Golec – kierownik i mgr Ewa Wróbel.

Ewa Golec

7. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA PIN – INSTYTUTU ŚLĄSKIEGO W OPOLU W 2011 ROKU

W roku 2011 opublikowano 16 pozycji o łącznej objętości 300,50 arkuszy wydawniczych, których nakład wyniósł w sumie 6,15 tys. egzemplarzy.

Tytuły opublikowane w 2011 r.

	Objętość (w ark. wyd.)	Nakład (w tys. egz.)
1. B o r k o w s k i Maciej, C z a p l i ń s k i Marek Paweł, <i>Biała</i> – <i>historia i współczesność</i>	13,10	1,50
2. C h o r o ś Monika: <i>Nazwy złożone</i> <i>w toponimii śląskiej</i> + CD: <i>Słownik urzędowych</i> <i>nazw miejscowości. Słownik przejściowych</i> <i>nazw miejscowości</i>	25,00	0,15
3. <i>Edukacja 2010</i> , pod red. nauk. Grażyny Pańko, Małgorzaty Skotnickiej, Barbary Techmańskiej	30,50	0,20
4. <i>Encyklopedia Śląska i Śląsk w encyklopediach</i> , pod red. Marka S. Szczepańskiego, Teresy Soldry-Gwiżdż	11,00	0,15
5. <i>Historical regions in the structures</i> <i>of European Union. General issues and policy</i> <i>of European Union towards historical regions</i> , eds. by Marek Sobczyński, Andrzej Rykała, Region and Regionalism No. 10, vol. 1	9,00	0,20
6. <i>Historical regions in the structures</i> <i>of European Union. Historical divisions</i> <i>of the territory in Central Europe and in different</i> <i>states of the world</i> , ed. by Krystian Heffner, Region and Regionalism No. 10, vol. 2	12,80	0,20
7. K a l c z y ń s k a Maria, W o l s k i Jan, <i>Piotr Mordel – polski typograf i bibliofil</i> <i>w Berlinie</i>	12,90	0,15

8. <i>Kultura 2010</i> , pod red. nauk. Barbary Techmańskiej, Marka Zawadki	17,30	0,20
9. <i>Opole – dzieje i tradycja</i> , pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej	50,50 ^a	2,00
10. <i>Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku. Sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011</i> , red. meryt. Leokadia Drożdż	3,80	0,10
11. <i>Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska</i> , t. 15: <i>Wem–Wrzes</i> , pod red. Stanisławy Sochackiej	16,20	0,40
12. <i>Słownik gwar śląskich</i> , t. 12: (<i>I. HA–HYRNIE</i>), red. nauk. Bogusław Wyderka	16,00	0,25
13. <i>Spoleczeństwo 2010</i> , pod red. nauk. Barbary Techmańskiej, Marka Zawadki	18,80	0,20
14. „ <i>Studia Śląskie</i> ” 2011, t. 70: <i>Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku</i> , pod red. nauk. Bernarda Linka	25,00	0,15
15. <i>Województwo opolskie 1950–2010</i> , pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż	21,00	0,15
16. <i>Wokół ludzi i zdarzeń. Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005</i> , pod red. nauk. Roberta Rauzińskiego, Teresy Soldry-Gwizdź	17,60	0,15
Razem	300,50	6,15

Ewa Dawidejt-Jastrzębska

^a podano ark. druk.

**BIBLIOGRAFIA PUBLIKACJI PRACOWNIKÓW
PIN – INSTYTUTU ŚLĄSKIEGO W OPOLU
ZA ROK 2011
(ORAZ UZUPEŁNIENIA Z LAT POPRZEDNICH)**

**Opracowanie
Ewa Golec**

Wykaz obejmuje publikacje naukowe, popularnonaukowe, publicystyczne, literackie pracowników Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu, które ukazały się w roku 2011 (wraz z ewentualnymi uzupełnieniami z lat wcześniejszych). Pominęto teksty opublikowane w lokalnej prasie codziennej.

Bibliografia uwzględnia dokonania publikacyjne osób, które w roku 2011 były zatrudnione (w całości lub części etatu, przez cały bądź część roku) i akredytowane w PIN – Instytucie Śląskim w Opolu.

BEREŚ ANNA

1. Autorská a tematická struktura časopisu Sociální Problémy : příspěvek k sociologickému rozboru české sociologie / Dušan Janák, ... – Streszcz. ang. – Bibliogr. // Lidé Města = Urban People. – [R.] 13, [č.] 1 (2011), s. 3–25 : tab., wyk.

2. Przesiedleńcy z Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej na Śląsku Opolskim 1945–2005 : aspekty demograficzne i społeczne : (założenia badań empirycznych) / ..., Olaf Gwiżdż, Paweł Sadło // W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 339–353.

3. Rodzinna codzienność, codzienna lokalność // W: Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. Roberta Rauzińskiego, Teresy Söldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 168–189 : tab. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

4. Sektor B+R i otoczenia biznesu a rozwój klastrów w województwie opolskim : badania FGI / Teresa Söldra-Gwiżdż, ... // W: Sfera B+R i otoczenia biznesu a rozwój klastrów w województwie opolskim / pod red. nauk. Wojciecha Duczmala, Witolda Potwory ; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu. – Opole : WSZiA : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – (Klasy i Inicjatywy Klastrowe w Województwie Opolskim ; t. 7). – Bibliogr. – S. 9–66 : tab. – ISBN 978-83-62683-08-6. – ISBN 978-83-62105-76-2.

BORKOWSKI MACIEJ

5. Biała : historia i współczesność / ..., Marek Paweł Czaplinski ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Białej. – Opole : PIN IŚ ; Biała : M-GOKSTiR, 2011. – 184 s. : il. (w tym kolor.), portr. ; 24 cm. – Streszcz. ang., niem. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-276-0. – ISBN 978-83-62105-95-3.

6. Niespełna stulecie pokoju : (1816–1918) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 83–106 : faks., fot. (w tym kolor.), pl. kolor., portr. kolor. – ISBN 978-83-87401-00-9.

7. Opolska Universitas // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opol-

skiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 299–306 : fot. kolor., portr. – ISBN 978-83-87401-00-9.

CHOROŚ MONIKA

8. Miasto Opole i jego części / ..., Lucja Jarczak // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 371–373. – ISBN 978-83-87401-00-9.

9. Miejsca wspólne / ..., Lucja Jarczak // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 219–234 : fot. (w tym kolor.). – ISBN 978-83-87401-00-9.

10. Nazewnictwo miejskie w Opolu na przestrzeni wieków / ..., Lucja Jarczak // W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 125–141.

11. Nazwy złożone w toponimii śląskiej / Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – ISBN 978-83-7126-280-7. – ISBN 978-83-7511-133-0. [T.] 1. – 155 s. : tab. ; 24 cm. – Streszcz. ang., niem. – Bibliogr. [T.] 2, Słownik urzędowych nazw miejscowości [Dokument elektroniczny] ; Słownik przejściowych nazw miejscowości. – 1 dysk optyczny (CD-ROM) ; 12 cm. – Zawiera 206 s.

12. Niemiecko-polski wykaz nazw i ulic / ..., Lucja Jarczak // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 374–382. – ISBN 978-83-87401-00-9.

13. Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska. T. 15, Wem–Wrzes / pod red. Stanisławy Sochackiej ; [t. przygot. S. Sochacka – kier., ..., Lucja Jarczak] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 154 s. ; 25 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-277-7. – ISBN 978-83-62105-96-0.

14. Tendencje w nazewnictwie ulic Opola w latach powojennych / ..., Lucja Jarczak // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw.

Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 203–222. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

15. Uliczny podręcznik historii / ..., Łucja Jarczak. – Il. // Indeks : pismo Uniwersytetu Opolskiego. – 2011, nr ½, s. 21–26.

DAWIDEJT-JASTRZEBSKA EWA

16. Cieszyn i Český Těšín : partnerstwo transgraniczne miast bliźniaczych / ... Wiesław Drobek // W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 73–91 : faks., tab.

17. Działalność wydawnicza PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu w 2010 roku // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości Leokadia Drożdż] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 44–45. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

18. Kształtowanie pamięci kulturowej Śląska Opolskiego w latach 1945–1950 // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 171–202. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

19. Przekształcenia krajobrazu kulturowego Korfantowa / Wiesław Drobek, ... // W: Kierunki i uwarunkowania rozwoju małych miast z perspektywy 20 lat transformacji : studium przypadków / pod red. Bartosza Bartosiewicza, Tadeusza Marszał. – Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2011. – Bibliogr. – S. 83–101 : tab. – ISBN 978-83-7525-584-3.

DROBEK WIESŁAW

20. Wizerunek Nysy jako miasta historycznego w koncepcjach samorządu lokalnego : ożywienie miasta przez rozwój turystyki = The image of Nysa as a historical city in the conceptions of local government : revitalization of the city through tourism / Ewa Dawidejt-Jastrzębska, ... // W: Dziedzictwo kulturowe szansą rozwoju turystyki w regionie / pod red. Kazimierza Obodyńskiego, Milana Ďurička, Anny Nizioł. – Rzeszów : Akademia Europejska na rzecz Euroregionu Karpackiego : Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej, 2009. – Streszcz. ang. – Bibliogr. – S. 39–44. – ISBN 83-89721-24-4.

21. Cieszyn i Český Těšín : partnerstwo transgraniczne miast bliźniaczych / Ewa Dawidejt-Jastrzębska, ... // W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 73–91 : faks., tab.

DROŹDŹ LEOKADIA

22. Adamiec Franciszek (1916–1995) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 339–340. – ISBN 978-83-87401-00-9.

23. Adamiuk Antoni (1913–2000) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 340–341. – ISBN 978-83-87401-00-9.

24. Bednorz Zbyszko (1913–2010) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 343–344. – ISBN 978-83-87401-00-9.

25. Chmielnicki Stefan (1905–1982) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 345. – ISBN 978-83-87401-00-9.

26. Dzieje oświaty polskiej mniejszości narodowej na Śląsku Cieszyńskim : (bibliografia rozumowana wybranych wydawnictw zwartych) // W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 313–326 : faks., portr.

27. Grotowski Jerzy (1933–1999) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 347. – ISBN 978-83-87401-00-9.

28. Gut Zbigniew (1949–2010) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 348. – ISBN 978-83-87401-00-9.

29. Jędrzejewski Jerzy (1908–1994) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 352. – ISBN 978-83-87401-00-9.

30. Kokot Józef (1916–1975) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 354–355. – ISBN 978-83-87401-00-9.

31. Koraszewski Bronisław (1864–1924) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 355–356. – ISBN 978-83-87401-00-9.

32. Koszyk Szymon (1891–1972) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 356–357. – ISBN 978-83-87401-00-9.

33. Kośny Maksymilian (1905–1989) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 357–358. – ISBN 978-83-87401-00-9.

34. Mariański Juliusz (1921–2006) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 359. – ISBN 978-83-87401-00-9.

35. Mazurek Stefania (1900–1987) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 359–360. – ISBN 978-83-87401-00-9.

36. Musioł Karol (1905–1983) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 361. – ISBN 978-83-87401-00-9.

37. Musioł Teodor (1910–1995) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 362. – ISBN 978-83-87401-00-9.

38. Opolskie Konfrontacje Teatralne // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 331–336 : faks., fot. (w tym kolor.). – ISBN 978-83-87401-00-9.

39. Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości ...] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – Bibliogr. – 69 s. : tab. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

40. Początek Władysław (1910–1988) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 363–364. – ISBN 978-83-87401-00-9.

41. Powojenne życie kulturalne / ..., Alfred Wolny // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 283–298 : faks., fot. (w tym kolor.), portr. – ISBN 978-83-87401-00-9.

42. Rospond Stanisław (1906–1982) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 364. – ISBN 978-83-87401-00-9.

43. Skład Rady Naukowej i zatrudnienie w PIN – Instytucie Śląskim w Opolu w 2010 roku // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości ...] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 5–8 : tab. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

44. Słowo wstępne / Michał Lis, Kazimierz Szczypiński, ... // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczypińskiego, ... ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. [7]–8. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

45. Słupecki Jerzy (1904–1987) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 364–365. – ISBN 978-83-87401-00-9.

46. Smolka Alojzy (1907–1971) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 365. – ISBN 978-83-87401-00-9.

47. Sprawozdanie z działalności naukowej PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu w 2010 roku i zadania badawcze na rok 2011 / ..., Teresa Soldra-Gwiżdż // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości ...] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 11–32 : tab. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

48. Sprawozdanie z działalności Zakładu Badań Historycznych i Niemcoznawczych w 2010 roku / Michał Lis, ... // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości ...] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 33–36. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

49. Tkocz Maksymilian (1904–?) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 367. – ISBN 978-83-87401-00-9.

50. Trojanowski Zdzisław (1928–2006) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 367. – ISBN 978-83-87401-00-9.

51. Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczypińskiego, ... ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut

Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 328 s. : fot., mapy, tab., wykr. ; 24 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

52. Zmarzły Ernest (1910–1980) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 369–370. – ISBN 978-83-87401-00-9.

53. Życie teatralne w Opolu w latach 1950–2010 // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, ... ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 256–274 : fot. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

GLENSK JOACHIM

54. Aforyzmy i refleksje o bibliotekach i bibliotekarzach / zebrał ... // W: Liber amicorum professoris Ioannis Malicki / pod red. Dariusza Rotta, Piotra Wilczka ; przy współudz. Beaty Stuchlik-Surowiak. – Katowice : Wydaw. UŚ, 2011. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, ISSN 0208-6336 ; nr 2824). – S. 295–301. – ISBN 978-83-226-1901-8.

55. Media województwa opolskiego (1950–2010) // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 241–255. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

56. Od pierwszej miłości do grobowej deski : aforyzmy i refleksje o małżeństwie / Ewa Glensk, ... – Opole : Oficyna Piastowska, 2011. – 285, [1] s. : il. ; 25 cm. – Indeks. – ISBN 978-83-89357-76-2.

57. Z tradycji prasy polskiej w Berlinie = Von der Tradition der polnischen Presse in Berlin // W: Ludzie polonijnych mediów w Berlinie = Medienleute der Polonia in Berlin / pod red. nauk. Marii Kalczyńskiej ; przy współpracy Leonarda Paszka, Krystyny Koziewicz ; Stowarzyszenie Ochrony Poloników Niemieckich. – [Wyd. 2 popr. i uzup.]. – Opole; Berlin; Katowice : Drukarnia Archidiecezjalna, 2011. – Bibliogr. – S. 10–11. – ISBN 978-83-7593-109-9.

GOLEC EWA

58. Bibliografia publikacji pracowników PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu za rok 2010 (oraz uzupełnienia z lat poprzednich) // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy

na rok 2011 / [merytoryczna red. całości Leokadia Drożdż] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 47–69. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

59. Biblioteka PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu : sprawozdanie z pracy w 2010 roku // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości Leokadia Drożdż] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 40–43. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 979-83-62105-26-7.

GWIŹDŹ OLAF

60. Dylematy metodologiczne w przeprowadzonych badaniach terenowych // W: Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. Roberta Rauzińskiego, Teresy Soldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 125–144. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

61. Przesiedleńcy z Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej na Śląsku Opolskim 1945–2005 : aspekty demograficzne i społeczne : (założenia badań empirycznych) / Anna Bereś, ..., Paweł Sadło // W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 339–353.

HANICH ANDRZEJ

62. Droga Śląska Opolskiego do samodzielności kościelnej // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 47–72. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

63. Powojenna „repatriacja” Polaków z Kresów Wschodnich na Śląsk Opolski // W: Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. Roberta Rauzińskiego, Teresy Soldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 11–25. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

HEFFNER KRYSZTOF

64. Granica : rozwój instytucji (definicje, etymologia, typologia) // W: Ewolucja instytucji granicy we współczesnej Europie = Evolution of the institution of border in contemporary Europe / pod red. Stefana Marka Grochalskiego ; Uniwersytet Opolski. – Opole : Wydaw. UO, 2010. – S. 77–100 : tab. – ISBN 978-83-7395-418-2.

65. Historical regions in the structures of European Union : historical divisions of the territory in Central Europe and in different states of the world / ed. by ... ; University of Łódź. Department of Political Geography and Regional Studies, Governmental Research Institute – Silesian Institute in Opole, Silesian Institute Society. – Łódź ; Opole : Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 221 s. : mapy, tab., wyk. ; 25 cm. – (Region and Regionalism ; No. 10 vol. 2). – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-269-2. – ISBN 978-83-62105-62-5.

66. Historical Silesia in the European Union structures / ..., Brygida Solga // W: Historical regions in the structures of European Union : historical divisions of the territory in Central Europe and in different states of the world / ed. by ... ; University of Łódź. Department of Political Geography and Regional Studies, Governmental Research Institute – Silesian Institute in Opole, Silesian Institute Society. – Łódź ; Opole : Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – (Region and Regionalism ; No. 10 vol. 2). – Bibliogr. – S. 37–58 : mapy, tab., wyk. – ISBN 978-83-7126-269-2. – ISBN 978-83-62105-62-5.

67. Procesy przestrzenno-gospodarcze w województwie opolskim // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 120–148 : mapy, tab., wyk. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

JARCZAK ŁUCJA

68. Miasto Opole i jego części / Monika Choroś, ... // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 371–373. – ISBN 978-83-87401-00-9.

69. Miejsca wspólne / Monika Choroś, ... // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego,

Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 219–234 : fot. (w tym kolor.). – ISBN 978-83-87401-00-9.

70. Nazewnictwo miejskie w Opolu na przestrzeni wieków / Monika Choroś, ... // W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 125–141.

71. Niemiecko-polski wykaz nazw i ulic / Monika Choroś, ... // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. Bernarda Linka, Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 374–382. – ISBN 978-83-87401-00-9.

72. Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska. T. 15, Wem–Wrzes / pod red. Stanisławy Sochackiej ; [t. przygot. S. Sochacka – kier., Monika Choroś, ...] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 154 s. ; 25 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-277-7. – ISBN 978-83-62105-96-0.

73. Tendencje w nazewnictwie ulic Opola w latach powojennych / Monika Choroś, ... // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 203–222. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

74. Uliczny podręcznik historii / Monika Choroś, ... – II. // Indeks : pismo Uniwersytetu Opolskiego. – 2011, nr ½, s. 21–26.

JEDYNAK ANNA

75. Słownik gwar śląskich = A dictionary of Silesian dialects. T. 12, (I. ha–hyrnie) / red. nauk. Bogusław Wyderka ; zespół aut. Małgorzata Iżykowska, ..., Krzysztof Kleszcz, Marzena Muszyńska, Bogusław Wyderka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ : EDJ Edytorstwo, 2011. – XXIX, [1], 153, [1] s. : mapa ; 24 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-279-1. – ISBN 978-83-86762-52-1.

KALCZYŃSKA MARIA

76. Piotr Mordel : polski typograf i bibliofil w Berlinie / ..., Jan Wolski. – Opole : Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 206, [2] s. : faks. (w tym kolor.), fot., portr. ; 22 cm. – Streszcz. niem. – Bibliogr. – Indeksy. – ISBN 978-83-7126-281-4. – ISBN 978-83-7511-134-7.

LINEK BERNARD

77. Emin Pascha Mehmed, właściwie Eduard Schnitzer (1840–1892) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 346. – ISBN 978-83-87401-00-9.

78. Górnos Śląskie gruszki : tworzenie nowoczesnych narodów na Górnym Śląsku przed pierwszą wojną światową. – Portr. // *Mówią Wieki* : magazyn historyczny. – 2011, nr 1, s. 20–23.

79. Grundmann Friedrich Wilhelm (1804–1887) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 347. – ISBN 978-83-87401-00-9.

80. Idzikowski Franciszek (1817–1874) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 350. – ISBN 978-83-87401-00-9.

81. Kubis Józef (1874–1945) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 359. – ISBN 978-83-87401-00-9.

82. Niekrawietz Hans (1896–1983) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 362. – ISBN 978-83-87401-00-9.

83. Obecność miasta : (zamiast wstępu) / ..., Krzysztof Tarka, Urszula Zajączkowska // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 7–9. – ISBN 978-83-87401-00-9.

84. Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – 404 s. : faks., fot. (w tym kolor.), mapy, pl., portr. ; 30 cm. – Streszcz. ang., niem. – Bibliogr. – ISBN 978-83-87401-00-9.

85. Opole : history and tradition : [sum.] // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska

Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 383–390. – ISBN 978-83-87401-00-9.

86. Oppeln : Geschichte und Tradition : [Zsfg] / Verfasst von ... // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 391–399. – ISBN 978-83-87401-00-9.

87. Próby organizowania się ludności niemieckiej na Górnym Śląsku w Polsce Ludowej // W: Stowarzyszenia, związki, bractwa, inicjatywy społeczne i ich znaczenie dla Śląska : wczoraj – dziś – jutro : XIV Seminarium Śląskie, Kamień Śląski 2009 ; Traktaty polsko-niemieckie z 1990 i 1991 roku i ich konsekwencje dla Śląska : XV Seminarium Śląskie, Kamień Śląski 2010 : publikacja pokonferencyjna : (wybór tekstów). – Gliwice ; Opole : Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, 2011. – Bibliogr. – S. 69–83 : fot. – ISBN 978-83-60470-37-4.

88. Regiony czy województwa ? : wokół genezy powołania województwa opolskiego w 1950 roku // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 29–46. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

89. Steinert Alfred (1879–1963) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 366. – ISBN 978-83-87401-00-9.

90. W kleszczach wojen : (1918–1945) // W: Opole : dzieje i tradycja / pod red. ..., Krzysztofa Tarki, Urszuli Zajączkowskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Muzeum Śląska Opolskiego. – Opole : Urząd Miasta, 2011. – S. 107–140 : faks., fot. (w tym kolor.), pl. kolor., portr. – ISBN 978-83-87401-00-9.

91. W Polsce Ludowej (1945–1989) / Adam Dziurok, ... // W: Historia Górnego Śląska : polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu / red. Joachim Bahlcke, Dan Gawrecki, Ryszard Kaczmarek. – Gliwice : Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej ; Katowice : Muzeum Śląskie ; Bytom : Frodo, 2011. – S. 267–286 : faks., fot., mapa, portr. – ISBN 978-83-60470-41-1. – ISBN 978-83-60353-99-8. – ISBN 978-83-932012-1-1.

92. Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – 353 s. : faks., portr., tab., wykr. ; 24 cm. – (Studia Śląskie, ISSN 0039-3355 ; t. 70). – Spis treści także ang., niem. – Streszcz. ang., niem.

93. Wypędzenie a wysiedlenie / ..., Christian Lotz // W: Historia Górnego Śląska : polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu / red. Joachim Bahlcke, Dan Gawrecki, Ryszard Kaczmarek. – Gliwice : Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej ; Katowice : Muzeum Śląskie ; Bytom : Frodo, 2011. – S. 457–465 : fot., mapa. – ISBN 978-83-60470-41-1. – ISBN 978-83-60353-99-8. – ISBN 978-83-932012-1-1.

94. Landtag und Öffentlichkeit : Provinzialständischer Parlamentarismus in Schlesien 1825–1845 / Roland Gehrke. – Köln; Weimar; Wien, 2009. Rec. // Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka. – R. 66, nr 3 (2011), s. 120–121.

95. Mythos Oberschlesien : der Kampf um Erinnerung in Deutschland und in Polen / Juliane Haubold-Stolle. – Osnabrück, 2008. Rec. // Przegląd Zachodni. – R. 67, nr 2 (2011), s. 345–349.

LIS MICHAŁ

96. Encyklopedia powstań śląskich : doświadczenia z dochodzenia do projektu i jego realizacji // W: Encyklopedia Śląska i Śląsk w encyklopediach / pod red. Marka S. Szczepańskiego, Teresy Söldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Uniwersytet Śląski. – Opole : PIN IŚ ; Katowice : UŚ, 2011. – Streszcz. ang., czes., niem. – S. 42–62. – ISBN 978-83-7126-274-6. – ISBN 978-83-62105-85-4.

97. Górny Śląsk wyzwaniem dla historyków i dydaktyków // W: Z Żywca do Opola : góral z urodzenia, opolanin z wyboru : księga jubileuszowa poświęcona Profesorowi Adamowi Suchońskiemu z okazji pięćdziesięciolecia pracy dla środowiska naukowego i pięćdziesięciolecia działalności dla miasta Opola / pod red. Barbary Kubis. – Opole : AlMar Agencja Wydawnicza, 2011. – S. 275–284. – ISBN 978-83-930163-4-1.

98. Hej, Ślązacy naprzód marsz ... : powstania śląskie 1919, 1920, 1921 na fotografiach / Witold Iwaszkiewicz, ..., Urszula Zajączkowska. – Opole : Muzeum Śląska Opolskiego, 2011. – 200 s. : fot. (gł. kolor.), mapy, portr. ; 30 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-89798-09-1.

99. Konsekwencja badawcza i interdyscyplinarny warsztat Profesora Józefa Jagasa // W: Polityka gospodarcza i społeczna wobec wyzwań współczesności : księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Józefowi Jagasowi / pod red. nauk. Mirosława Czapki, Barbary Klimas ; Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji w Bytomiu. Katedra Ekonomii, Zarządzania i Inżynierii Produkcji. – Bytom : WSEiA. – (Prace Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Administracji w Bytomiu, ISSN 1732-1344 ; nr 9). – S. 17–19. – ISBN 978-83-88587-58-0.

100. Kultura na Górnym Śląsku od połowy XIX do połowy XX wieku // W: Przyczynek do refleksji nad kulturą Górnego Śląska / pod red. nauk. ..., Zenony

Marii Nowak ; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu. – Opole : Wydawnictwa WSZiA : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 81–93. – ISBN 978-83-62683-12-3. – ISBN 978-83-62105-81-6.

101. Nie zawahali się w odpowiednim czasie... // W: Hej, Ślązacy naprzód marsz... : powstania śląskie 1919, 1920, 1921 na fotografiach / Witold Iwazskiewicz, ..., Urszula Zajączkowska. – Opole : Muzeum Śląska Opolskiego, 2011. – S. 8–28. – ISBN 978-83-89798-09-1.

102. Plebiscyt górnośląski : w 90. rocznicę. – Faks., fot., mapa, portr. // Śląsk : miesięcznik społeczno-kulturalny. – R. 17, nr 3 (2011), s. 47–53.

103. Polacy i Niemcy w zjednoczonej, demokratycznej Europie bez granic = Die Polen und Deutschen im vereinigten, demokratischen Europa ohne Grenzen // W: Sąsiedztwo i współpraca : 15 lat partnerstwa gminy Głucholazy i Związku Gmin Nieder-Olm : (1996–2011) = Nachbarschaft und Kooperation : 15 Jahre Partnerschaft der Gemeinde Głucholazy und der Verbandsgemeinde Nieder-Olm : (1996–2011) / Mariusz Mięgała. – Głucholazy ; Nieder-Olm ; Opole : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 6–11. – ISBN 978-83-62105-72-4.

104. Przyczynek do refleksji nad kulturą Górnego Śląska / pod red. nauk. ..., Zenony Marii Nowak ; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu. – Opole : Wydawnictwa WSZiA : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 145, [1] s. : faks., fot., portr. ; 24 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-62683-12-3. – ISBN 978-83-62105-81-6.

105. Słowo wstępne / ..., Kazimierz Szczygielski, Leokadia Drożdż // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. ..., Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. [7]–8. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

106. Sprawozdanie z działalności Zakładu Badań Historycznych i Niemcoznawczych w 2010 roku / ..., Leokadia Drożdż // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości Leokadia Drożdż] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 33–36. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

107. Sprawozdanie z posiedzeń Rady Naukowej PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu w 2010 roku // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości Leokadia Drożdż] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 9–10. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62-105-26-7.

108. Tradycje powstań śląskich na Śląsku Opolskim w warunkach demokracji rozpoczętej : transformacja ustrojowa w 1989 r. // W: Polska leży na Zachodzie : studia z dziejów Polski i Europy dedykowane Pani Profesor Teresie Kulak / pod

red. Wojciecha Wrześcińskiego, Marka Masnyka, Krzysztofa Kawalca. – Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2011. – S. 686–698. – ISBN 978-83-7780-083-6.

109. Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. ..., Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 328 s. : fot., mapy, tab., wykr. ; 24 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

110. Województwo opolskie 1950–2010 : start jednostki administracyjnej // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. ..., Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 9–28 : tab. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

111. Wstęp // W: Głucholazy i okolice na dawnej pocztówce : sentymentalna podróż w czasie = Ziegenhals und die Umgebung auf der alten Ansichtskarte : sentimentale Rückreise / Jerzy Kopaczyński, Mariusz Migąła. – Głucholazy : NZOZ „Centrum Medyczne”, 2011. – S. 3. – ISBN 978-83-61672-01-2.

MUSIALIK WANDA

112. Pomoc społeczna zakonów żeńskich na Opolszczyźnie pod koniec drugiej połowy lat 40. XX w. // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 275–302 : tab. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

MUSZYŃSKA MARZENA

113. Określenia nazywające dzieci w gwarach Śląska. – Streszcz. niem. – Bibliogr. – [Cz.] 1 : Formacje opisowe i deminutywno-hipokorystyczne // Rozprawy Komisji Językowej / Wrocławskie Towarzystwo Naukowe. – [T.] 38 (2011), s. 75–93.

114. Określenia nazywające dzieci w gwarach Śląska : leksemy opisujące wygląd // W: Kalejdoskop tematów śląskich : zbiór studiów filologicznych / pod red. Krystyny Kossakowskiej-Jarosz, przy udziale Małgorzaty Iżykowskiej ; Uniwersytet Opolski, Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. – Opole : Wydaw. UO, 2011. – Streszcz. niem. – Bibliogr. – Indeks. – S. 237–245. – ISBN 978-83-7395-447-2.

115. Słownik gwar śląskich = A dictionary of Silesian dialects. T. 12, (I. ha–hyrnie) / red. nauk. Bogusław Wyderka ; zespół aut. Małgorzata Iżykowska, Anna Jedynak, Krzysztof Kleszcz, ..., Bogusław Wyderka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ : EDJ

Edytorstwo, 2011. – XXIX, [1], 153, [1] s. : mapa ; 24 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-279-1. – ISBN 978-83-86762-52-1.

RAUZIŃSKI ROBERT

116. Ludność regionu Śląska Opolskiego 1945–2010–2030 // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 73–98 : mapy, tab. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

117. Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego 1945–2005 / ..., Kazimierz Szczygielski // W: Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. ..., Teresy Soldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 26–124 : mapy, tab., wykr. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

118. Uwagi wprowadzające / ..., Teresa Soldra-Gwiżdż // W: Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. ..., Teresy Soldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 7–9. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

119. Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. ..., Teresy Soldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 272 s. : il. kolor., mapy, tab., wykr. ; 24 cm. – Streszcz. ang., niem. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

SADŁO PAWEŁ

120. Przesiedleńcy z Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej na Śląsku Opolskim 1945–2005 : aspekty demograficzne i społeczne : (założenia badań empirycznych) / Anna Bereś, Olaf Gwiżdż, ... // W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 339–353.

121. W grupie i poza nią : międzygrupowe relacje // W: Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. Roberta Rauzińskiego, Teresy Soldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 145–167. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

SENF T STANISŁAW

122. Studia Śląskie / Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski ; red. nac. ... T. 70. – Opole : PIN IŚ, 2011. – 353 s. : faks., portr., tab., wykr. ; 24 cm – Także tyt. równol. ang., niem. – Spis treści także ang., niem. – Streszcz. ang., niem. – ISSN 0039-3355.

SOCHACKA STANISŁAWA

123. Nazwy obiektów handlowych jako obraz przemian ustrojowo-cywilizacyjnych // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 223–240. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

124. O polskich i niemieckich nazwach młynów na Śląsku // W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 115–124.

125. Przedmowa // W: Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska. T. 15, Wem–Wrzes / pod red. ..., [t. przygot. ... – kier., Monika Choroś, Łucja Jarczak] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 5. – ISBN 978-83-7126-277-7. – ISBN 978-83-62105-96-0.

126–127. Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska. T. 15, Wem–Wrzes / pod red. ... ; [t. przygot. ... – kier., Monika Choroś, Łucja Jarczak] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 154 s. ; 25 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-277-7. – ISBN 978-83-62105-96-0.

128. Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska : bilans doświadczeń // W: Encyklopedia Śląska i Śląsk w encyklopediach / pod red. Marka S. Szczepańskiego, Teresy Soldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Uniwersytet Śląski. – Opole : PIN IŚ ; Katowice : UŚ, 2011. – Streszcz.

ang., czes., niem. – S. 112–130. – ISBN 978-83-7126-274-6. – ISBN 978-83-62105-85-4.

SOLGA BRYGIDA

129. Doppelte Staatsbürgerschaft im Oppelner Schlesien // *Inter Finitimos : Jahrbuch zur deutsch-polnischen Beziehungsgeschichte.* – 8 (2010, dr. 2011), s. 192–201.

130. Granice historyczne Śląska a współczesne przemiany społeczno-gospodarcze // *W: Wokół przemian kulturowych i politycznych na Śląsku w XIX i XX wieku / pod red. nauk. Bernarda Linka ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski.* – Opole : PIN IŚ, 2011. – (Studia Śląskie, ISSN 039-3355 ; t. 70). – Streszcz. ang., niem. – S. 93–112 : tab.

131. Historical Silesia in the European Union structures / Krystian Heffner, ... // *W: Historical regions in the structures of European Union : historical divisions of the territory in Central Europe and in different states of the world / ed. by ... ; University of Łódź. Department of Political Geography and Regional Studies, Governmental Research Institute – Silesian Institute in Opole, Silesian Institute Society.* – Łódź ; Opole : Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – (Region and Regionalism ; No. 10 vol. 2). – Bibliogr. – S. 37–58 : mapy, tab., wykry. – ISBN 978-83-7126-269-2. – ISBN 978-83-62105-62-5.

132. Sprawozdanie z działalności Zakładu Badań Regionalnych w 2010 roku / Kazimierz Szczygielski, ... // *W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości Leokadia Drożdż] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu.* – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 37–39. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

SOŁDRA-GWIŹDŹ TERESA

133. Encyklopedia Śląska i Śląsk w encyklopediach / pod red. Marka S. Szczepańskiego, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Uniwersytet Śląski. – Opole : PIN IŚ ; Katowice : UŚ, 2011. – 164 s. : faks., tab. ; 24 cm. – Spis treści także ang., czes., niem. – Tekst część. czes. – Streszcz. ang., czes., niem. – ISBN 978-83-7126-274-6. – ISBN 978-83-62105-85-4.

134. Pamięć i tożsamość // *W: Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięciolecie 1945–2005 / pod red. nauk. Roberta Rauzińskiego, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu.* – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 190–225 : fot. kolor. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

135. Sektor B+R i otoczenia biznesu a rozwój klastrów w województwie opolskim : badania FGI / ..., Anna Bereś // W: Sfera B+R i otoczenia biznesu a rozwój klastrów w województwie opolskim / pod red. nauk. Wojciecha Duczmala, Witolda Potwory ; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu. – Opole : WSZiA : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – (Klasy i Inicjatywy Klastrowe w Województwie Opolskim ; t. 7). – Bibliogr. – S. 9–66 : tab. – ISBN 978-83-62683-08-6. – ISBN 978-83-62105-76-2.

136. Sprawozdanie z działalności naukowej PIN – Instytutu Śląskiego w Opolu w 2010 roku i zadania badawcze na rok 2011 / Leokadia Drożdż, ... // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości Leokadia Drożdż] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 11–32 : tab. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

137. Stowarzyszenia historyczne na Śląsku po 1989 roku : (proponycje badawcze) // W: Stowarzyszenia, związki, bractwa, inicjatywy społeczne i ich znaczenie dla Śląska : wczoraj – dziś – jutro : XIV Seminarium Śląskie, Kamień Śląski 2009 ; Traktaty polsko-niemieckie z 1990 i 1991 roku i ich konsekwencje dla Śląska : XV Seminarium Śląskie, Kamień Śląski 2010 : publikacja pokonferencyjna : (wybór tekstów). – Gliwice ; Opole : Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, 2011. – S. 57–61. – ISBN 978-83-60470-37-4.

138. Uwagi wprowadzające / Marek S. Szczepański, ... // W: Encyklopedia Śląska i Śląsk w encyklopediach / pod red. Marka S. Szczepańskiego, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Uniwersytet Śląski. – Opole : PIN IŚ ; Katowice : UŚ, 2011. – S. [9]–10. – ISBN 978-83-7126-247-6. – ISBN 978-83-62105-85-4.

139. Uwagi wprowadzające / Robert Rauziński, ... // W: Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. Roberta Rauzińskiego, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 7–9. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

140. Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. Roberta Rauzińskiego, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 272 s. : il. kolor., mapy, tab., wykr. ; 24 cm. – Streszcz. ang., niem. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

SZCZYGIELSKI KAZIMIERZ

141. Proces suburbanizacji w strefie podmiejskiej Opola // W: Procesy suburbanizacji w wybranych miastach Polski / pod red. Janusza Słodczyka. – Opole : Wydaw. Uniwersytetu Opolskiego, 2011. – (Studia Miejskie, ISSN 2082-4793 ; 3). – Streszcz. ang. – S. 35–54 : mapy, tab., wykr. – ISBN 978-83-7395-419-9.

142. Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego 1945–2005 / Robert Rauziński, ... // W: Wokół ludzi i zdarzeń : przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005 / pod red. nauk. Roberta Rauzińskiego, Teresy Soldry-Gwizdź ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. 26–124 : mapy, tab., wykr. – ISBN 978-83-7126-271-5. – ISBN 978-83-62105-68-7.

143. Słowo wstępne / Michał Lis, ..., Leokadia Drożdż // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. ..., Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – S. [7]–8. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

144. Sprawozdanie z działalności Zakładu Badań Regionalnych w 2010 roku / ..., Brygida Solga // W: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu w 2010 roku : sprawozdanie z działalności i plan pracy na rok 2011 / [merytoryczna red. całości Leokadia Drożdż] ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : [Wydaw. Instytut Śląski], 2011. – S. 37–39. – ISBN 978-83-7126-260-9. – ISBN 978-83-62105-26-7.

145. Struktura przestrzenna ludności województwa opolskiego // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, ..., Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 99–119 : mapy, tab., wykr. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

146. Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, ..., Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 328 s. : fot., mapy, tab., wykr. ; 24 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

TRZCIELIŃSKA-POLUS ALEKSANDRA

147. Współpraca interregionalna województwa opolskiego z zagranicą // W: Województwo opolskie 1950–2010 / pod red. nauk. Michała Lisa, Kazimierza Szczygielskiego, Leokadii Drożdż ; Stowarzyszenie Instytut Śląski, Państwowy Instytut

Naukowy – Instytut Śląski w Opolu. – Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – Bibliogr. – S. 303–328 : tab. – ISBN 978-83-7126-278-4. – ISBN 978-83-62105-99-1.

WYDERKA BOGUSŁAW

148. Leksykon gwar śląskich // W: Encyklopedia Śląska i Śląsk w encyklopediach / pod red. Marka S. Szczepańskiego, Teresy Soldry-Gwiżdż ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Uniwersytet Śląski. – Opole : PIN IŚ ; Katowice : UŚ, 2011. – Streszcz. ang., czes., niem. – S. 90–111. – ISBN 978-83-7126-274-6. – ISBN 978-83-62105-85-4.

149–150. Słownik gwar śląskich = A dictionary of Silesian dialects. T. 12, (I. ha–hrynie) / red. nauk. ... ; zespół aut. Małgorzata Iżykowska, Anna Jedynek, Krzysztof Kleszcz, Marzena Muszyńska, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Stowarzyszenie Instytut Śląski. – Opole : PIN IŚ : EDJ Edytorstwo, 2011. – XXIX, [1], 153, [1] s. : mapa ; 24 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7126-279-1. – ISBN 978-83-86762-52-1.

ZAWADKA MAREK

151. Działalność Centrum Kultury „Muza” w Lubinie / Beata Kurpińska, Małgorzata Broniecka, ... // W: Kultura 2010 / pod red. nauk. Barbary Techmańskiej, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Zakład Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Ośrodek Kultury „Muza” w Lubinie, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lubinie. – Wrocław ; Lubin ; Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – (Edukacja, Kultura, Społeczeństwo / pod red. Grażyny Pańko, Barbary Techmańskiej, ... ; t. 2). – Streszcz. ang. – S. 210–220. – ISBN 978-83-7126-273-9. – ISBN 978-83-62105-82-3.

152. Edukacja 2010 / pod red. nauk. Grażyny Pańko, Małgorzaty Skotnickiej, Barbary Techmańskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Zakład Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Ośrodek Kultury „Muza” w Lubinie, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lubinie. – Wrocław ; Lubin ; Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 444 s. : faks., portr., tab., wyk. ; 24 cm. – (Edukacja, Kultura, Społeczeństwo / pod red. Grażyny Pańko, Barbary Techmańskiej, ... ; t. 1). – Streszcz. ang. – ISBN 978-83-7126-270-8. – ISBN 978-83-62105-64-9.

153. Edukacyjna działalność Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe” i „Centrum Kultury „Muza” w Lubinie / Barbara Techmańska, ... // W: Kultura 2010 / pod red. nauk. Barbary Techmańskiej, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Zakład Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie Instytutu

Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Ośrodek Kultury „Muza” w Lubinie, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lubinie. – Wrocław ; Lubin ; Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – (Edukacja, Kultura, Społeczeństwo / pod red. Grażyny Pańko, Barbary Techmańskiej, ... ; t. 2). – Streszcz. ang. – S. 177–192. – ISBN 978-83-7126-273-9. – ISBN 978-83-62105-82-3.

154–155. Kultura 2010 / pod red. nauk. Barbary Techmańskiej, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Zakład Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Ośrodek Kultury „Muza” w Lubinie, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lubinie. – Wrocław ; Lubin ; Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 247 s. : faks., fot., rys., wykr. ; 24 cm. – (Edukacja, Kultura, Społeczeństwo / pod red. Grażyny Pańko, Barbary Techmańskiej, ... ; t. 2). – Streszcz. ang. – ISBN 978-83-7126-273-9. – ISBN 978-83-62105-82-3.

156. Megalomania aż do upadku : subiektywna historia Technikum Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu // W: Edukacja 2010 / pod red. nauk. Grażyny Pańko, Małgorzaty Skotnickiej, Barbary Techmańskiej ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Zakład Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Ośrodek Kultury „Muza” w Lubinie, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lubinie. – Wrocław ; Lubin ; Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – (Edukacja, Kultura, Społeczeństwo / pod red. Grażyny Pańko, Barbary Techmańskiej, ... ; t. 1). – Streszcz. ang. – S. 197–225.

157–158. Społeczeństwo 2010 / pod red. nauk. Barbary Techmańskiej, ... ; Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, Zakład Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Ośrodek Kultury „Muza” w Lubinie, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w Lubinie. – Wrocław ; Lubin ; Opole : PIN IŚ : Wydaw. Instytut Śląski, 2011. – 269 s. : faks., tab. ; 24 cm. – (Edukacja, Kultura, Społeczeństwo / pod red. Grażyny Pańko, Barbary Techmańskiej, ... t. 2). – Streszcz. ang. – ISBN 978-83-7126-273-9. – ISBN 978-83-62105-82-3.